

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 4. V Celovcu 15. aprila 1877. XXVI. tečaj.

Pridiga za IV. povelikonočno nedeljo.

(S čim naj se v terpljenji tolažimo; gov. M. T.)

„Ker sem vam to govoril, napolnila je
žalost vaše serce.“ Jan. 16, 6.

V v o d.

„V Gospodovi roci je kelih poln močnega, namešanega vina, in ga nagnuje semtertje; — pili ga bodo vsi grešniki po zemlji.“ S temi besedami nam kraljevi prerok David na znanje daje, dokler na svetu živimo, kot grešniki ne moremo biti brez terpljenja in zopernost. Zato nam Boga pred oči stavi kot ostrega sodnika s kozarcem v roci, iz katerega nam v svojem pravičnem serdu piti daje. In res; komaj da človek oči odpre v dolino solz, že mu mnogotere nezgode kozarec žalosti v roke podajajo, in ne more se vbriniti, da bi jih ne okušal. Lakota in žeja, mraz in vročina, sedaj notranje, sedaj vnanje bolečine, sedaj škode in nesreče ga čakajo pripravljene. Tudi na videz naj srečniši otroci tega sveta niso brez terpljenja. S Salomonom morajo večkrat zdihovati vsi, da jim je njihovo veselje z veliko žalostmi ogrenjeno, in da se jim pri terganji dišečih cvetlic veliko ternja zabada v roko.

Toraj, ljubi moj! bodi, kdor hočeš, gosposkega, kmečkega ali beraškega stanu, v terpljenje se moraš podati, ali pa s sveta iti; zakaj grešnik si, zato ker si sin grešnega očeta in zadolžene matere, in zato moraš kelih britkosti piti, ki ti ga Gospodova roka nataka. Še celo sin Božji, ki nikoli ni najmanjšega greha storil, in ga tudi storiti ni mogel, je moral kelih terpljenja do dna in do zadnje kaplje sprazniti. Zato se tega keliha terpljenja še mi nikdar ne branimo; saj vemo, da le pot terpljenja je prava pot za Kri-

stusom; le čez Oljsko goro in čez Kalvarijo se gre za njim v nebesa.

Da se nam pa ta kelih terpljenja ne bo preveč grenek in zopern dozdeval, povedal vam bom danes, s čim si njegove zopernosti oslajšujete, da bote poterpežljivo in veseli iz njega pili. Poslušajte!

Razlaga.

Da nam kelih terpljenja ni preveč zopern, nam je premisliti: 1. Kdo da nam ga nataka.

Kaj ne, ako nam kak dober prijatelj kozarec vina ponudi, ne branimo se ga izpiti, in naj bo tudi vino slabo, izpijemo ga iz ljubezni do roke, ki nam ga je natočila. Povej mi pa, ljubi moj! ti, ki tolikrat tožiš, da je grenek kelih tvojega vsakdanjega terpljenja, povej mi, ktera roka misliš, da ti ga piti ponuja? Ta in un sosed, me je po krivem obrekel, me ob dobro ime in poštenje pripravil; ta in ta nasprotnik me je v krivične pravde zapletel, in me ob vse pripravil. Ali temu v resnici ni tako. Ne tvoj hudobni sosed, ne tvoj sovražnik, ampak tvoj nebeski Oče ti je ta kelih natočil in ti ga iz dobrega namena podal. On, ki ga memo njega nimaš nobenega boljšega prijatla, ti je terpljenje iz posebne ljubezni poslal, da te ž njim večih zlegov na duši in na telesu obvaruje. Ti misliš, da dobro prihaja od Boga, hudo pa od koga drugega? Res „Bog nikogar ne skuša“, pravi apostelj, vendar pa dopušča skušnjave, h katerim se tudi vsakdanje terpljenje šteje. To nam spričuje sv. pismo, ko pravi: „Sreča in nesreča, življenje in smert, revščina in bogastvo prihaja od Boga.“ In drugod: „Gospod mori in oživlja, vodi v pekel in zopet iz njega; Gospod stori ubožne in bogate, on ponižuje in povišuje.“ Ako je pa kelih terpljenja od Gospoda, od našega naj boljšega prijatla, ali ga ne bomo radi do dna izpraznili?

Bolj očitno vam bo to v prigodbi z Benjaminom, najmlajšim bratom Egiptovskega Jožefa. Ob času lakote namreč, ko so prišli Jožefovi bratje v Egipt po žita, veli Jožef svojemu hišniku, da „naj jim žaklje z žitom napolni, in dene slehernemu denarje verh žaklja, njegovo sreberno kupo pa in denarje za žito naj položi na verh v žakelj naj mlajšega.“ Bratje od tega nič ne vedo in se odpravijo na pot. Ko pa odidejo iz mesta, reče Jožef svojemu hišniku: „Vzdigni se in hiti za možmi, in ko jih dobiš, reci jim: „Zakaj ste dobro s hudim povernili? Kupa, ki ste jo ukradli, je ravno tista, iz ktere moj gospod pije.“ Na to se Jožefovi bratje silno prestrašijo in pravijo: „Pri katerem koli tvojih hlapcev se bo našlo, česar iščeš, on naj umerje, in mi drugi bomo sužnji svojega gospoda.“ Ko žaklje odpro, najde se kupa v Benjaminovem. Od žalosti pretergajo bratje svoje oblačila, in se vernejo nazaj k Jožefu; pred očmi vidijo smert, ki jo bo moral Benjamin v ptuji deželi prestatiti.

In kako žalosten je moral še le Benjamin biti, ker mu je bilo po nedolžnem umreti! In kdo je bil kriv tega strahu in te žalosti? Ali ne Jožef sam, ki nikogar na zemlji ni bolj ljubil, kakor Benjamina? Temu se čudi sv. Gregor Veliki rekoč: „O kako terda je velikrat usmiljenost! Ona tepe in ljubi.“ Ta Jožef pa pomenja našega Gospoda Jezusa Kristusa, in njegovi bratje smo vsi kristjani. Kupa pa, ktero nam podaja, je tista, ktero je on sam do dna izpraznil. Njegov ljubi Benjamin pa je vsaka pobožna in nedolžna duša, ktero Bog po navadi z največimi križi in s terpljenji obiskuje. Ako ti toraj, ljubi kristjan, dobrotljivi Bog terpljenje pošlje, veseli se ga; terpljenje je ja znamenje, da si njegov poseben ljubljeneec; zakaj „kogar Gospod ljubi, pravi sv. pismo, ga tepe, in šibo pošlje vsakemu, kterega sprejme za svojega otroka.“

Da nam kelih terpljenja ni preveč zopern, nam je pomisliti:

2. Volja Božja je vse, kar terpiš. Zdravnik, ako bolnika ne more pregovoriti, da bi grenke zdravila vžil, mu jih s kakošno sladko, nedolžno pijačo pomeša. Ravno tako, če se komu pri spominu na to, da mu je kelih terpljenja od Gospoda poslan, to terpljenje še pregrenko zdi, mu ga namešam s to le sladčico: „Spominjaj se: Volja božja je vse, kar terpiš!“ Ni je ne revščine tolike, ne bolečine tako velike, ne preganjanja in ne bolezni tako hude, ne sramote tako občutljive in nobene zopernosti, naj se imenuje, kakor hoče, tako grenke, da bi te grenkosti ne zgubila pri spominu, da je božja volja vse, kar terpimo. Tega se je prepričal poterpežljivi Job, to je poskusil David, tega nam je porok stari Tobija in veliko družih v poterpežljivosti poskušanih svetih mož. Da, Sin božji sam se je tega pripomočka poslužil, da si je polajšal svoje terpljenje. Ko je namreč na vertu Getzemanskem pred grenkostjo keliha trepetal, prikaže se mu angelj z nebes, in mu prinese od tod okrepčevavno sladčico: To je volja tvojega Očeta! In to ga je tako poterdilo, da je z veseljem sprejel kelih terpljenja, in Petru, ki mu ga je branil, rekel: „Ali ne bom pil keliha, ki mi ga je Oče poslal?“

Po njegovem zgledu se tudi vsak zmed nas v terpljenji tolaži in krepčaj. Vem, terdo je zate, uboga vdova, da sedaj revščino terpiš, ko si poprej dokler je še mož živel, živela v obilnosti; britko ti je, da moraš sedaj miloščine prositi, ko si poprej še sama lahko ubogajme dajala. Vem, da te hudo boli in peče, da te po nedolžnem obrekujejo, preganjajo in zaničujejo; ali vďaj se v to, in reci z Zveličarjem: „Ali ne bom pil keliha, kterega mi je moj Oče poslal?“ in prepričal se boš, da bo temu kelihu vsa grenkoba odvzeta.

Da nam kelih terpljenja ni preveč zopern, nam je pomisliti:

3. „Glej, kaj Jezus Kristus terpi.“ Pač res! Ako bi pa ta sladčica, da je božja volja vse, kar terpiš, še ne bila dosti močna, kelihu tvojega terpljenja grenkost odvzeti, prideni še

nektre kosčike od Kristusovega križa, in nektre kaplje od grenkega žolča in kisa zraven, s katerim je bil tvoj na križu viseči in umirajoči Zveličar v svojih naj grozovitnejših bolečinah napojen. — Vidil in prepričal se boš, da ga bolj izdatnega, bolj močnega, pa tudi ne bolj sladkega in prijetnega zdravila za svoje rane nikoli nikjer ne boš našel. „Zakaj nič ni tako grenkega, pravi sv. Avguštin, česar bi spomin na Kristusovo terpljenje in njegovo smert ne oslajšal.“ — Izraelci v puščavi nikjer niso mogli najti sladke vode, ki bi bila za piti, in so zato zoper Boga godernjali. Sedaj jim pokaže Bog sladek les, ktereга so v vodo vergli, in ki jim jo je dobro in prijetno storil. Stori, ljubi moj! ti, ki zmiraj zoper Boga tožiš, da ti nikoli ne da okusiti kaplje sladke vode, da te sedaj tu, sedaj tam kakošna škoda, sedaj ta sedaj ta, sedaj druga bolezen zadeva, da ti je nesreča za nesrečo vedno za petami; stori, pravim, ti ravno tako! Verzi v to grenkost nek sladek les; jes mislim les Kristusovega križa, spomni se neizrekljivih marter in bolečin, ki jih je tvoj Zveličar iz ljubezni do tebe na njem preterpel. Spoznaj in preišluj, koliko in kako grozno je Jezus, tvoj Zveličar, terpel; gotovo boš tudi ti previdil, da vse, kar ti terpiš, ni nič v primeri ž njegovimi bolečinami; spoznal boš, da je sladek Gospodov jarem, in lahka njegova butara.

Da nam kelih terpljenja ni zoper, nam je premisliti:

4. Da nam Bog bo našo poterpežljivost na tem in na unem svetu stotero povernil. — Ako spomladi sadne drevesa cvetó, nadjamo se v jeseni sladkega sadja; če pa cvetja ni, tudi sadja ne bo. Ravno tako smemo pozemeljskih dobrot pričakovati, kedar nam Bog terpljenje pošlje; komur pa terpljenja ne pošlje, on tudi pozemeljskih dobrot nima pričakovati. Vendar pa praviš: Kako li more iz moje revščine kaj dobrega priti? Povsod imam sovražnike in nevošljivce, zmiraj sem bolehen in v pomanjkanji; to gotovo ni cvetje, iz ktereга bi dober sad dozorel. Jes pa pravim: Ako kelih terpljenja voljno sprejmeš in ga s kersansko poterpežljivostjo izprazniš, ti bo Bog zoper tvojo nado vse k dobremu in k tvoji sreči nagnil. Vprašaj Egiptovskega Jožefa, kako je k bogastvu, k časti in imenitnosti prišel, in ti poroče: Skozi križe in preganjanje, skozi nevoščljivost in sovraštvo; moji nezvesti bratje so me celo Izmaelskim kupcem v sužnost prodali, in še le iz ječe sem bil povišan h kraljevi časti. Vprašaj Mojzesa, kako se je ž njim godilo, da je na kraljevem Faraonovem dvoru veliko veljal in kako je postal vođa Izraelskemu ljudstvu? Poroče ti: Že otroka so me hotli umoriti, pa v smolo zakapanem jersbaščeku sem bil od kraljeve hčere iz Nila rešen, in kakor njen sin po kraljevo izrejen. Iz teh prigodb se vidi, da so v Božjih rokah vse časne nadloge lahko studenci pozemeljske sreče.

Ako se pa tudi časne nadloge ne izidejo vselej v pozemeljsko srečo, vendar je vsaj to vselej gotovo, da ti časno terpljenje, ako

le sam hočeš, pridobi lahko brez števila dušnih dobrot. Da od večnega plačila v nebesih ne bom govoril, omenim le, da si pred Bogom en sam dan, ki ga v nadlogah voljno preterpiš, lahko večje zaklade njegovih gnad pridobiš, kakor v veliko letih, ki bi jih v posvetnem veselji preživel. Težko namreč dé človeški natori, kaj takega, kar je njegovi poželjivosti zoper, Bogu k časti terpeti. Terpljenje budi v njem zaupanje na Boga — sreča pa tega upanja ne pozna. Le terpljenje Bogu razodeva tvoj čisti in dobri namen, da si resničen prijatelj Božji — sreča nasproti rodi hinavske, prilizjene, lažnjive prijatle. Iz tega pa sledi, da je pred Bogom bolj zaslužljivo kratko terpljenje, kakor večletna pozemeljska sreča. Zato opominja sv. Jakob svoje novospreobrnjenjence rekoč: „V veliko veselje si štejte, bratje moji! kedar padete v mnogotere skušnjave, ker veste, da skušnja vaše vere obrodi poterpežljivost.“ „Blagor človeku, kateri preterpi skušnjavo; ker skušen bo prejel krono življenja, ki jo je Bog tistim obljubil, ki ga ljubijo.“

5. Ta „krona življenja“ je pa tudi poslednjič, ki naj bo tvoja tolažba v terpljenji. Kedar omaguješ pod butaro težkega dela, naj ti kane v kelih tvojih grenkost nekoliko kapljic iz morja tiste radosti, ki jo je okusil Peter pri Kristusovem spremenjenji na gori Tabor, ki je klical: „Gospod, dobro nam je tukaj biti!“ S tem hočem reči: V svojih križih in v svojem terpljenji, kedar misliš, da ti ni več moč prestati, v revščini, v stiskah, v bolezni, v preganjanji in obrekovanji, kedar ti serčnost vpada, spominjaj se večnega veselja v nebesih; spomni se, da za kratkim terpljenjem na tem svetu pride večno oveseljenje v nebesih, za revnim sedanjim življenjem neskončno zveličanje. Ako ti od te nebeške sladkosti le ena kaplja kane v kelih tvojih britkost, okusil boš, kako resnične so besede sv. Pavla, ki pravi: „Terpljenje sedanjega časa ni nič v primeri s častjo, ki bo unkraj nad nami razodeta.“

Sklep.

Zato, ljubi moji! jemljimo si te tolaživne nauke k sercu, kedar se nam solnce naše sreče skrije za gore. Bog je, kateri nam terpljenje pošilja, on, ki je naš naj boljši prijatelj, naš ljubeznjivi Oče. Njegova volja je vse, kar terpimo; ali vse kar terpimo, ni nič v primeri z velikimi bolečinami, ki jih je Jezus terpel. Vedimo vsigdar, da le pod kladvom se nam kuje krona časne in večne sreče. Zato hočemo vsako terpljenje, vdani v Božjo voljo, prevzeti in ga poterpežljivo prestajati. Z Davidom porečemo: „Vzel bom kelih zveličanja, in klical ime Gospodovo!“ Amen.

Pridiga za V. povelikonočno nedeljo.

(Pet molitvenih plemen; gov. L. F.)

„Prosrite in bote prejeli, da bo vaše veselje dopolnjeno.“ Jan. 16.

V v o d.

Veste, da je ta teden križev teden; v križevem tednu pa hodimo v procesijah od ene cerkve do druge in molimo. Že ste gotovo večkrat slišali, da so križne procesije že dolgo v navadi v katoliški cerkvi. Začele so se pa takrat, ko so bila ljudstva v velikih stiskah in potrebah, ob kugi, lakoti, vojskah in drugih stiskah. Takrat so se ljudje spominjali, da so te nadloge šibe božje in so hiteli jih odverniti s pokoro in molitvijo. Človek je že tak, da še le takrat prosi in se uči moliti, kedar je sila. — Znano vam je vsem, da sedanje dni ni več toliko kristjanov pri križnih procesijah, kakor jih je bilo prejšnje dni; v nekterih krajih, po nekterih mestih bodo morebiti celo zaspale. Odkod neki to?

Vzrokov je več in ne gre jih tu vse naštevati; poglavitna vzroka sta pa ta dva: Ljudem še ni sila, ali je ne čutijo; mnogo jih pa je zgubilo vero, z vero pa upanje v Boga in njegovo milost.

Ljudem še ni sila, to je: ljudje je ne čutijo. Jes vprašam: Ali je res, da mora človek le takrat moliti, kedar je sila! kedar sile ni, pa nič? To bi bilo pač žalostno! Spet vprašam, ali nam ne žuga sila? Res je, da zdaj še ni skrajne sile; pa res je, da je sila velika, in ali ne utegne priti še hujša? Kdor ima oči in nekaj razuma, ta vidi, kako se nabirajo oblaki sivi in črni, počasno sicer, pa grozivno. Kedar pa bo prišel čas, nastala bo nevihta, nevihta, da bo groza. Ta nevihta sicer žuga se razliti najpred nad katoliško cerkvijo, pa verjemite mi, pri tem ne bo obstalo, globokeje pojde in zadela bo vse, vse, vsa človeška družba bo se pod njo stresla. Ta nevihta bo hujša od groma in bliska, hujša od toče in plove, — pa malokteri od vas me bo zastopil. Jes spet le vprašam: Ker zdaj ni sile, ali nam ni treba moliti, da bi nastoječe odvernili? V krajih, ki so bolj izpostavljeni toči, gledajo po letu na vsako černo sivo meglico; kedar jo pa zapazijo, so že v velikem strahu in hitijo molit. Ne čakajo, dokler se toča ne vsiplje, ampak prej že začno moliti in po minuli nevarnosti se z veselim srcem Bogu zahvalijo. Pa predaleč sem zašel. Hotel sem vam reči, da si ravno zdaj sile ni, smo vendar dolžni s križnimi procesijami hoditi in moliti, da bi odvernili nastoječo nam silo. Ta teden je prav za

prav teden za molitev: na molitev nas napeljujejo besedo danesnjega sv. evangelja. Preden je Jezus odšel v nebеса k svojemu Očetu, opominjal je aposteljae svoje še posebno k molitvi: „Ako bote Očeta kaj prosili . . .“

Bilo je, kakor da bi bil hotel zbirati njih prošnje, da bi jih bil nesel k Očetu; dozdeva se mi, kakor da bi bil Jezus rekel v svojem testamentu: Premoženja vam ne zapustim, pa molitev vam zapustim, ž njo bote dosegli vse, kar bote hotli: „Ako bote Očeta prosili . . . Prosite, in bote prejeli . . .“ Vidite, da me vse napeljuje na to, da moram tudi jes vam danes od molitve govoriti. Vem, da ste že mnogokrat slišali pridigovati od molitve: vem tudi, da nekteri vkljub vsem pridigam ne bodo molili, ker ali ne znajo, ali pa nočejo. Jes pa to za svojo sveto dolžnost spoznam, vas podučiti v tem, kar je vsakemu kristjanu k zveličanju ena naj potrebnish reči.

Razložil vam bom plemena molitve, ktera so: častivna, zahvalna, sprosivna molitev, molitev za odpuščanje in pa priprošnja. Pripravite se!

Razlaga.

Na enem drevesu vidimo več vej, pa le eno deblo; veje so si podobne, pa vendar ni ena, kakor druga; vse so razrastle iz enega debela, in donašajo enak sad, pa vendar so med seboj spet različne. Da! še celo lepo ne bi bilo, ako bi imelo vsako drevo le eno vejo, ali več vej, pa eno kakor drugo. — Pogledjmo zdaj v hišo, ktera je dobro založena. V omari je več predalcev; v vsakem pa se hrani druga moka, v enem pšenična, v drugem sirkova i. t. d. vsaka pa je spet namenjena ljudem v živež, da se napravi danes ta, jutre druga jed. Vsi ti živeži se med seboj različni, pa vendar služijo vsi k enemu in tistemu koncu, da ljudi preživljajo. Noben nima rad leto in den eno in tisto jed.

Kar sem vam povedal zdaj od vej na enem drevesu, od živeža, katerega je več sort v dobro založeni omari, ravno taka je z molitvijo. Molitev je prav za prav le ena, to se pravi, eno deblo, katero izraste iz ene korenine; korenina molitvi je vera, kviško jo žene upanje, drevesna krona se pa razrašča po ljubezni do Boga. Kakor ima eno drevo več vej, in ena omara več predalov, tako ima molitev več plemen, ktera so: častivna, zahvalna, sprosivna, molitev za odpuščanje grehov in zamer in priprošnja. Tako uči sv. apostelj Pavel v I. listu do Tim. 2, 1. „Prosim vas pred vsemi rečmi, da naj se opravljajo prošnje molitve, priporočanja, in zahvaljenja za vse ljudi, za kralje in oblastnike, da bi mirno in pokojno živeli, to je dobro in dopadljivo pred Bogom.“ Tukaj je očitno, da je sv. apostelj razločil več plemen molitve: prošnje, molitve, priporočanja, zahvaljenja, torej celo 4 plemena. Še očitniša postane ta resnica,

ako premislimo Gospodovo molitev, v kateri najdemo združena vsa plemena molitve: častivna je, zahvalivna in prosivna, prosimo za odpuščanje grehov, priporočamo sebe in druge, potrebe dušne in telesne Bogu Očetu.

Čemu je to razločenje molitve? Človeku je potrebno, ker razmere, v katerih živi in potrebe, katere ima, niso vselej, niso vsak den in vsak trenutek enake. To že vidimo na samih sebi. Tudi otrok nima vselej le eno besedo, ali eno prošnjo do staršev; zdaj jih prosi zato, kmalo za drugo reč, zdaj se zahvali očetu ali materi, kedar jih je razžalil, prosi jih za zamero, spet ima časih prositi tudi za druge, vselej pa časti svoje starše, če ima ljubezen do njih. Ravno tiste dolžnosti, tiste potrebe, ki jih ima otrok do svojih staršev, in ravno v tistih razmerah, kakor otrok, ki je vselej pomoči potreben, živimo tudi mi; tudi mi smo otroci božji, to je naša čast, naše upanje, tudi mi smo pomoči božje vselej potrebni, to mora spoznati, kdor ni slep. Ravno zatorej ima molitev več plemen, dasiravno je v bistvu in v korenini le ena edina. —

Molitev je častivna, zahvalna, prosivna, prošnja za odpuščanje grehov in priprošnja.

a) Pervo pleme je častivna molitev ali molenje v ožem pomenu. In to obstaja v tem, da spoznamo in se spominjamo, kdo je Bog, in kdo je človek, da je Bog neskončen in naš Stvarnik, mi pa njegove stvari, da je on naj svetejši, mi pa pregrešni, da je on najpopolnši, mi pa odvisni od njegove milosti in dobrotljivosti, da je on naš Gospod in spet naš Oče, mi pa njemu podložni in njegovi otroci, katere izmed vseh stvari naj več ljubi. Glej kristjan! ako se tega spominjaš, s tim namenom, da bi častil svojega Boga, opravil si častivno molitev, ktera je prvo in naj više pleme molitvino, ti daješ Bogu čast, ker spoznaš in častiš njegovo vsemogočnost, svetost, modrost, dobrotljivost neskončno in večno. In ta molitev nam je potrebna, je naša dolžnost. Kaj bi rekel oče, kaj bi rekla mati, ako bi se otrok ne hotel spominjati, da sta mu oče in mati, ako vaju ne bo hotel klicati očeta in mater, ako bi rekel otrok, to ste mi dolžni dajati ali storiti, ako bi hotel biti vam enak in ne bi imel spoštovanja nobenega do vas? Ali bi vaju to ne zbolelo noter do serca? Ali ne bi rekla, ta otrok je nevreden otrok, ni vreden, da bi zanj skerbela? Vidite ravno tako je s človekom, kateri Boga noče častiti. Bogu škodovati ne more, ker Bog od naše časti ne odvisi; od človeka bi bilo pa to velika, strašna nehvaležnost. Zato je človeku naj svetejša dolžnost, Boga moliti in ga z molitvijo častiti. Kako lepo poje David 144 Ps. 21. „Hvalo Gospodovo bodo moja usta oznanovale in vse meso, naj hvali njegovo sveto ime ven in ven, vekomaj in vekomej.“ Sv. Pavel Efež. 5, 19 - 20. „Pojte in prepevajte Bogu v svojih srcih, dajajte vselej hvalo za vse Bogu Očetu v imeni Gospoda našega Jezusa Kristusa.“

Regensberg

— Kako lepa je pesem, ki so jo zapeli angelji nad Jezusovimi jaslami: „Slava Bogu na višavah . . .“ kako lepo čestivno molitev nas je cerkev učila: „Čest bodi Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu . . .“ ali pa molitev in pesem, katero angelji molijo in prepevajo pred božjim tronom: „Svet, svet, svet, . . .“ ali pa lepo pozdravilo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus . . .“ Poglejte koliko lepih molitvic imamo, častiti Boga, in koliko več je še drugih; in Bog nas je vstvaril za to, da bi njega častili. Ali ga pa tudi častimo, kakor se spodobi? Mi gledamo svet in stvari na svetu, nebo in njega lepoto. Njega pa, ki je vse vstvaril, se ne spominjamo; — stvari častimo, stvarnika pa ne. Den na den dobivamo dobrot in gnad od Boga, njega se pa ne spominjamo, ki jih nam deli, — dobrote častimo, dobrotnika se ne spominjamo? Jezus nas je učil moliti: Oče naš, kateri si v nebesih; od njega hočemo, naj bi nam bil oče in skerbel za nas, kakor oče, mi ga pa nočemo kot očeta spoznati in častiti. To ni le nehvaležno, to je tudi gerdo! Za svojo čast nas je Bog vstvaril, Boga častiti je naša naj svetejša dolžnost; dajajmo torej Bogu čast vsak den, čast za vse, čast, kakor otroci svojemu očetu in stvari svojemu stvarniku — v tem obstaja čestivna molitev.

b) Drugo pleme je zahvalna molitev. Vsaka mati svojega otroka naj pred uči, prositi in se zahvaliti; to je lepa navada, otrok mora se učiti prositi in se zahvaljevati, ker sam si ne more pomagati, od drugih mora živeti. Kedar siromaku kak dar podelimo, lačnega nasitimo, nas veseli, če vidimo, da je vsak z besedo nam hvaležen in se zahvali za dar; kajti nič geršega ni od nehvaležnosti. Pomislite zdaj: če moramo biti hvaležni že za tako male darove, kakoršne nam morejo ljudje podeliti, ali nismo toliko več dolžni hvalo dajati Bogu, od ktereга imamo darov, gnad, dobrot brez števila in brez mere. To je pa ravno drugo pleme molitve: zahvalna molitev. Zahvalna molitev v tem obstaja, da spoznamo in izrečemo, vse dobro, vse darove, vse dobrote in gnade imamo od Boga, da je Bog naš naj večji dobrotnik in da Bogu za vse te darove in dobrote hvalo izrekamo. Tako nas je Jezus učil. Kedar koli je storil kak čudež, zahvalil se je svojemu Očetu. Ko je Lazarja obudil, zahvalil se je, pri zadnji večerji se je zahvalil . . . Tako nas uči sv. Duh v starem testamentu: „Zahvalite se Gospodu; zakaj prijazen nam je in njegova dobrotljivost je večna.“ Tako nas uči sv. apostelj Pavel: „Recite zahvalo za vse; zakaj to je božja volja v Kristusu Jezusu.“ Tako so verni kristjani od nekdanj storili; za vse so Bogu se zahvaljevali: „Deo gratias. Hvala Bogu!“

Morebiti se pa ne spominjaš, zakaj bi se imel Bogu zahvaljevati? Poslušaj in naj ti naštejemo le nekatere dobrot: Da si rojen in imaš zdrave ude, da si bil odrešen, da si kerščen, da si prejel druge gnade sv. Duha, da si poklican v katoliško cerkev, ali je to tvoje zasluženje? ali niso to darovi milosti božje? Da imaš življenje, zdravje, da te Bog vodi in varuje, da ti toliko veselja v

živati da, s čim si ti to zaslužil? ali bi ne moglo biti vse ravno narobe. „Hvali moja duša Gospoda in ne zabi, kar ti je dobrega storil.“ Bogu se zahvaljevati je naša dolžnost, zato moramo opravljati zahvalne molitve.

c) Sprosilna molitev. Čudno bi se vam moglo zdeti, da sem govoril od zahvalne molitve in zdaj še le o prosilni molitvi. Pa nič napčenega nisem storil. Pri ljudeh je pač tako, da se morajo prositi. Če hočemo kaj doseči; moramo prositi, in potem še le pride zahvala. Pri Bogu pa ni tako. Bog nam večidel daje predenj, ga prosimo, ker pred vidi in ve, česa nam je treba, kakor mi; vendar smo pa tudi dolžni, ga prositi in opravljati prosivne molitve.

Koga bomo kaj prosili? Ali tega, od ktereга vemo, da nam ne more ali noče dati? Tega gotovo ne; marveč prosili bomo le tega, od ktereга vemo, da nam zamore in tudi hoče dati in da je zvest v svojih obljubah. Vsaka prošnja je toraj izrek in priča da zaupamo. Ravno zategadelj moramo Boga prositi, ker je Bog naš dobrotljivi Oče, ki zasluži vse naše zaupanje, ki nam po sto potih kaže, da nam hoče in more vse dajati in ker je neskončno zvest v svojih obljubah. Ali mar kdo misli, da je treba Bogu naše potrebe še le praviti? Pred jih je vidil in vedel, bolj jih pozna kakor mi sami: „Vaš Oče nebeški vé, česa potrebujete.“ Prositi ga pa vendar moramo, da s tim pokažemo svoje zaupanje in spoznamo božjo dobrotljivost, vsegamogočnost in zvestobo v obljubah, božje bogastvo in svojo revnost. Zato nas Kristus opominja v današnjem evangelju: „Prosite in bote prejeli . . .“ in sv. Duh uči: „Kličite me ob času nadloge in rešil te bom.“ Tako nas katoliška cerkev uči, prositi Boga za vse. To pomenja beseda „Oremus, Molimo“, ktero tolikokrat slišite pri božji službi.

Prosivna molitev je naša dolžnost. Prositi vemo, ali prav prositi ne znamo, ker svojih potreb prav ne spoznamo. Otroku se smejimo, če kaj svitlega za zlato ima, mi smo prav pogostoma taki otroci; prosimo mnogo, pa za pravo ne. Kristijan! naj pred moraš prositi za to, kar je više in več vredno, naj pred za vero in njeno ohranjenje, za ohranjenje kerstne gnade, za stanovitnost in druge čednosti, za spoznanje greha in pravo pokoro; — potem še le za časne darove in dobrote, zdravje, živjež, srečo, blagor in žegen božji, mir, edinost . . . Kako malokrat vemo prositi in prav prositi: le ta svet, le časne in telesne potrebe imamo pred očmi; tega pa, kar nam je še potrebniše, za večne dari in dušne gnade pa nočemo prositi. Jezus je rekel: „Iščite naj pred božje kraljestvo in njegovo pravico . . . Prosimo Boga, kajti on je dobrotljivi oče; prosimo in bomo prejeli . . .“ Bog daje dobrega duha tem, ki ga zanj prosijo.“

d) Molitev za odpuščanje grehov. Izmed potrebnimi, kteremu je treba naj več prositi? Ali ne temu, ki je naj potreb-

niši? Naj potrebniji je pa grešnik. Naj potrebniji sem rekel, zato ker je naj nesrečniši. Zapravil je gnado božjo, zgubil milost božjo, nima pravičnosti in zasluženja, nima deleža in pravice do svetih nebes, peklu in pogubljenju je zapadel, zraven je pa še tako revna stvar, da v tem stanu vse, kar še dobrega stori, ne gre mu v zasluženje. Zraven je še tako nevredna, nehvaležna, hudobna stvar, ki svojega stvarnika žali, ali še celo sovraži; zraven je še tako slaba stvar, ki si sama ne more pomagati, ne vzdigniti iz blata in iz brezna pogube. Grešniku je treba, da prosi milesti, razsvitljenja, odpuščanja svojih grehov. — Grešniki smo pa vsi, zatoraj nam je vsem treba, da prosimo Boga za odpuščanje grehov, in ne le enkrat v letu, temuč vsak den, ker tudi vsak den žalimo Boga. Vsi spokorniki so noč in den prosili Boga za odpuščanje grehov. Tako je delal kralj David.

e) Ena naj lepših molitev je priprošnja, ktera v tem obstoji, da ne prosimo le za se in svoje potrebe, ampak tudi za svojega bližnjega in za vse ljudi, za naše brate in sestre in za njih potrebe ravno tako, kakor za nas in naše potrebe. Zato je apostelj učil: „Prosim vas, naj se opravljajo priprošnje“ za vse ljudi. Ko je Jezus pri zadnji večerji svojo veliko duhovno molitev molil, prosil je za svoje aposteljne in za vse ljudi. Spet nas uči njegov apostelj Jakob: „Molite eden za drugega; veliko premore stanožitna molitev pravičnega.“ Abraham prosi za mesta, Mozes za ljudstvo, in Bog prizanaša. — Vidite moč priprošnje. K sv. Mehtildi je Bog enkrat govoril: „Če kdo iz bratovske ljubezni moli za svojega bližnjega, ki ga vidi v sili in potrebi, taka molitev mi dopade; če pa kdo moli za celo cerkev in za bližnjega ravno tako, kakor za samega sebe, po taki molitvi se razsvetlijo nebesa.“ Koliko priložnosti imamo moliti za druge, za ajde, juda, razkolnike, krivoverce, sovražnike vere, grešnike, pravične, verne duše, stariše, predpostavljene, žlahto, otroke, za vse kristjane, vse ljudi? Molimo eden za drugega, da bo med nami zvez keršanske ljubezni, da bomo kakor udje enega telesa, ktereга glava je Jezus Kristus.

Sklep.

Pet plemen molitve sem razložil — molitev je pa le ena, kakor je Bog le eden. — V skerbah bote mi morebiti rekli, kako je mogoče, vse to tako na tanko razložiti in reči: ta molitev je zahvalna . . . Tega tudi ni treba, z eno molitvijo se lahko vse opravi in se Bog časti, zahvali, prosi . . . edino le to je treba, da se spominjate, kaj je Bog in kaj smo mi, kaj imamo od Boga, kaj smo mu dolžni. Med potom gredé, v mislih lahko opravljamo te molitve, če imamo le namen Boga častiti.

Zdaj bodo križne procesije: prosim vas, da se jih vdeležite, velike potrebe so in še večje pred nami stojijo. Molitve pri križnih

procesijah obsegajo vse plemena molitve, častivna, Boga častimo kot Stvarnika in dobrotnika, zahvalna, po polji gredoč, se zahvaljujemo, prosimo; za odpuščanje grehov, priprosilna. Pa tudi doma jih opravljajte. „Prosimo, in prijeli bomo, da bo veselje popolnoma.“ Amen.

Pridiga za god vnebohoda Jezusa Kristusa.

(Lestvica ali lojtra v nebesa; gov. G. R.)

„Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebesa vzet.“ Mark. 16, 19.

V v o d.

Jakob, Izakov sin, pred serditim bratom Ezavom na tuje pobegne. Potoma ga noč obide. Ves truden se pod milim nebom vleže, in — kamen pod glavo — zaspi. V spanji se mu Bog prijazno razodene. Sanjalo se je Jakobu. Videl je gred (lestvico, lojtro), ki je na zemlji stala, in z verhom se nebes dotikala. Angelji božji so po njej gori in doli hodili; na verhu pa je bil Bog sam, ki je Jakoba prijazno nagovoril, in mu velike pa imenitne obljube naredil. —

Kaderkoli to prigodbo slišim ali berem, mislim sam pri sebi: O ko bi pač mi revni zemljani imeli tako gred, ktera bi nas naravnost v nebesa peljala! Sosebno današnji praznik se mi rada ta misel v glavo vsede; kajti ravno danes je naš Zveličar na oljski gori vpričo svojih aposteljniov v nebesa šel; zdaj tam ob božjej desnici sedi, to je, ima vso oblast v nebesih in na zemlji. — In glej, res jo imamo tako gred, ki iz tega sveta v vesele nebese pelje. Mislim, da bi gotovo vsi radi vedeli, kje in ktera je ta nebeška gred.

Ako jo hočete pa res poznati, le me zvesto poslušajte.

Razlaga.

Ako hoče kdo na kak visok kraj priti, do katerega navadnega pota ni, pristavi gred in spleza po njej navzgor. Više od vsake stermine na zemlji so nam visoke nebese. V nebese priti nam bo tudi gredi potreba, toda ne navadne, s kakoršno na kak zid ali kako streho ali drugo višočino splezamo. Gred v nebese nam

Kristus sam zaznamnuje. Necega dne se je sila veliko ljudi krog Jezusa zbralo. In on se vsede, odpre svoje usta, in reče:

1. „Blagor v bogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.“ „Ubog v duhu“ so ubogi, kateri so res revni in siromaški, ki pa obogateti ne želé, in svoje uboštvo z voljo terpé. „Ubog v duhu“ so pa tudi taki, ki se zavoljo nebes vsemu bogastvu odpovedó, in sploh vsi, ki so ponižni in svojega serca na posvetno ne navezujejo, s svojim premoženjem usmiljenje skazujejo, in so voljni, ga tudi zgubiti, ako bi volja božja bila. Taki ubogi v duhu so bili: Job, Abraham, kralj David, akoravno jim premoženja ni manjkalo; nadalje aposteljni in prvi kristjani, ki so se zavoljo Kristusove vere vsemu bogastvu odpovedali. — Tisti mladenec pa, kateri je Kristusa vprašal, kaj mu je storiti, da nebeško kraljestvo doseže, in mu je Jezus odgovoril da naj vse svoje premoženje proda, denarje med uboge razdeli in hodi za njim, ni bil ubog v duhu, ker je žalosten bil Kristusovih besed ravno zato, ko mu je njegovo premoženje ljubše bilo, kakor hoja za Kristusom. — Uboštvo v duhu je potem takem prva gred, ki v nebo derži; ktera pa je druga gred v nebesa?

2. „Blagor krotkim, pravi Jezus, zemljo bodo posedli.“ Krotke imenujemo tiste, kateri se ne razserdé, če jih kdo žali; kateri hudega s hudim ne povračujejo, ampak vse voljno poterpé, in v miru svoje duše ostanejo. Res, da morajo marsikterikrat med malopridnimi nevkretnimi in svojeglavnimi ljudmi živeti, kateri jih dostikrat žaliyo. in so kakor ovce sred volkov: pri vsem tem jih pa le vendar Jezus blagruje in srečne imenuje. In res so srečni, deloma zato, ker njih serce nobenega takega nepokoja nima, kakoršnega jezen človek občuti; drugič zato, ker to malo, kar imajo, v lepem miru uživajo; in tretjič zato, ker bodo Gospodove dobrôte v deželi živih (to je v nebesih) videli.

3. Tretjo gred v nebesa Zveličar tako-le zaznamnuje:

„Blagor žalostnim; potolaženi (oveseljeni) bodo.“ Žalostni so v prvič tisti, kateri nad vsemi svojimi grehi, majhnimi in velikimi, žalujejo, s kterimi so Boga, naj večo dobroto, kdaj ali več ali manj razžalili; drugič tisti, ki so zavoljo svojih z grehi pomnoženih hudih želj žalostni; tretjič, kateri zavoljo pomanjkljivosti pri svojih dobrih delih žalujejo, kterih niso vselej iz čiste ljubezni do Boga doprinašali; četrtrič, kateri zavoljo skušnjav in pregrešnih nevarnost, v kterih se nahajajo, zdihujejo, in že vsi po nebesih hrepené; in petič tisti, kateri nad grehi drugih žalujejo.

4. Ozrimo se na četrto gred, ki v nebesa derži:

„Blagor lačnim in žejnim pravice; nasiteni bodo“, Kristus govori. Lačne in žejne pravice imenujemo tiste, ki po resnicah in pobožnem življenji ravno tako hrepené, kakor lačni človek po jedi in žejni po pijači hrepeni. Taki, akoravno pra-

vični, si prizadevajo, da bi še pravičnisi bili, in njih prizadevanje ni zastoj, ker zadobé, kar želé.

5. Zdaj pridemo do pete gredi, ki v nebesa derži, ki nam jo usmiljeni Jezus tako-le na znanje daje:

„Blagor usmiljenim, usmiljenje bodo dosegli!“ Usmiljen je, kdor svojemu bližnjemu v dušnih in telesnih potrebah pomaga. To se zgodi, če bližnjemu k pobožnosti kaj pripomore, če pohujšanje odvráča, nevednega podučuje, mu kak dober svet daje, in ga nesreče varuje in muk sreči pomaga. Usmiljen je, kdor vsega tega ne stori le temu ali unemu, temuč vsem sploh brez razločka, tako dobrim kakor tudi hudobnim; posebej pa: a) ubogim, in ž njimi prijazno govori, jih v nadlogah tolaži, in jim po svojem premoženji pomaga; b) grešnikom, in jih zavoljo njih življenja ne sovraži, ki so le velikoveč usmiljenja in objokovanja vredni, in se spominja, da bi morebiti on še hudobniši bil, če bi v ravno takih okoljstvih bil, in bi ga Bog s svojo gnado ne podpiral; c) sovražnikom, in jim iz serca odpusča, se ž njimi spravi, in zanje moli; d) svojim višim, ki so tudi slabostim podverženi in se tudi lahko tu ali tam kaj pomotijo in pregreše, in zategadel ž njimi poterpjenje ima, jih zagovarja, njih prestopke in pomotljeje zakriva in se nikoli ne prederzue, jim zavoljo tega pokorščino odreči; e) podložnim, ki imajo po besedah sv. pisma tudi oni Gospoda v nebesih, kateri na stan nobenega ne gleda: f) mertvim, in zanje moli, in druge dobre dela Bogu zanje daruje.

6. Šesta gred v nebesa je čistost serca. Jezus pravi:

„Blagor jim, ki so čistega serca, Boga bodo gledali!“ Čistega serca so, kateri niso le v svojem zunanjem zadržanji čisti, ampak tudi v svojih mislih in željah. Taki že na tem svetu Boga bolj spoznajo, in v nebesih ga bodo od obličja do obličja vekomaj gledali in vživali.

7. Sedmo gred v nebesa nam Jezus s tem besedami popisuje:

„Blagor mirnim, otroci božji bodo imenovani!“ Mirni so ki imajo mir z Bogom, mir sami seboj in z drugimi ljudmi. Z Bogom imajo mir, ker po njegovi sv. volji, to je, po njegovih svetih zapovedih živé, in se skerbno varujejo greha, kateri mir med Bogom in človekom vselej razderó. Sami seboj imajo mir, ker je mirna njih vest in njim nič hudega ne očita. Sv. pismo spričuje rekoč: „Tisti, ki tvojo postavo ljubijo o Bog! imajo velik mir, in nič jih ne pohujša.“ Z bližnjim imajo mir, ker ž njim prijazno, složno živé; se ne prepirajo, ampak mu odjenjajo in se radi ž njim spravijo; ž njegovimi slabostmi poterpjenje imajo, jih z ljubeznijo prenašajo, in tudi rajši krivico terpé, kakor da bi jo delali.

8. Po osmi gredi v nebesa gredó, ki so po nedolžnem in zavoljo pravice preganjani. Lepo jih Jezus tolaži rekoč:

„Blagor zavoljo pravice preganjanim, njih je nebeško kraljestvo. — Blagor vam, kader vas bodo

kleli in preganjali, in vse hudo zoper vas lažljivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih!“ Zavoljo pravice preganjanim, ki zavoljo Boga, zavoljo njegovih svetih resnic, ali zavoljo pobožnega življenja kake zopernosti terpé, takim Kristus, kakor ste ravno kar slišali, posebno plačilo obeta, in sv. Peter pristavlja: „Ako bote zavoljo Kristusovega imena zasramovani, srečni bote, ker nad vami počiva, kar je hvale, časti in moči božje, in njegov duh.“

Sklep.

Tako tedaj smo pregledali osmero gred, ki v nebesa pelje. Kaj bi nas pač zadrževalo, urno in ročno nanjo stopiti, in po njej proti nebesom hiteti? — Makedonski kralj Filip je slišal veliko pripovedovati od prelepega mesta Tebis po imenu. Tedaj zaukaže slavnemu izobrazarju (malarju) Demasu, kteremu je bilo mesto znano, naj mu ga v podobi izobrazí in narisa, in to poprej ko mogoče. Demas, ko vidi s koliko nepoterperžljivostjo da kralj obris pričakuje, vzame oglje v roko, in mu kar hitro in poverhoma načrta s črnim ogljem mesto z ozidjem, hišami in drugim poslopjem. To si je bila sicer reyna podoba veličastnega mesta, vendar je pa kralja tako vnela, da se pri tej priči zavzame in reče: „Mesto mora moje biti, naj si ga že ali z zlatom ali železom (to je ali denarjem ali mečem) pridobim!“

Kristjani! za vse lepše mesto vam vem, kakor je bilo nekdaj danje sloveče mesto Tebis. Ali mesta, ki ga jaz menim, ni na tem svetu. Tam gori nad nami je, in se mu nebeški Jeruzalem pravi. Tudi od tega mesta nimamo nič pravih zapopadkov. Ni nam mogoče, ogledovavce tje gori poslati, kakor je poslal svoje dni Mozes Jozua in Kaleb v obljubljeno deželo. Sv. pismo nam sicer nebeški Jeruzalem prelepo popisuje, vendar je vse to popisovanje komaj senca njegove prave lepote. Toda tudi iz tega prav za prav le slabega popisa zamoremo skleniti na neskončno lepoto nebeškega mesta. — Mesto Tebis je imelo le kamnito ozidje in zidovje; pohištva in ozidja nebeškega Jeruzalema so izdelane iz čistega zlata, kakor sv. Janez pripoveduje, in vložene z dragimi biseri in zlahtnimi kamenci. — Mesto Tebis je bilo sicer veliko mesto; toda celo mesto in vse mesta zemlje in vsa zemlja še toliko ni proti nezmernim nebesom, kolikor je drobní pesek proti peščeni gori, kapljica vode proti celemu jezeru! Brez števila angeljev ondi stanuje, na milijone svetnikov tam gori prebiva, in tudi za nas vse je še prostora dovolj. — Mesto Tebis je bilo sicer lepo in veličastno, pa gotovega obstanka ni imelo, in le umerjoči ljudje so v njem prebivali: v nebeškem Jeruzalemu ni nič nestanovitnega, nič časnega, nič minljivega; temuč vse je gotovo, večno in neumerjoče, vse nepremeljivo lepo, vse neskončno veselo. Ondi gledajo izvo-

ljeni Boga od obličja do obličja, ter uživajo radost in sladkost, kakoršne jezik ne izreče, pero ne popiše in še nobenega človeka serce tu na zemlji ni občutilo. — In glej! to mesto nam je na ponudbo! Lehko si ga v last dobimo, ako se le dela in truda ne zbojimo. Zavzemimo se tedaj tudi mi, in recimo: „To mesto mora naše biti; naj se ga pridobimo z železom ali zlatom!“ Gred, po kateri do njega pridemo, sem vam danes popisal: serčno nanjo stopimo! In hrabro, možko in junaško se za mesto potegujmo z železom ali mečem zatajzvanja samega sebe, in zlatom ali denarjem dobrih del; in po kratkem trudu časnega vojskovanja bo naše — naše vekomaj! Amen.

Homilija za VI. povelikonočno nedeljo.

(Govoril —f—.)

„Tudi vi bote pričevali, ker ste od začetka pri meni. Jan. 15, 27.

Vvod.

V današnjem sv. evangelju napoveduje Jezus svojim učencem hudo preganjanje, ktereга bodo morali preterpeti pri oznanovanju sv. evangelja. Pri tem žalostnem napovedovanju pa jih tolaži s tem, da jim obeta nebeškega tolažnika in učenika sv. Duha.

Rekel jim je: „Kader pride tolažnik, ktereга vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kateri se od Očeta izhaja, on bo pričeval od mene“, to je: sv. Duh bo pričeval, da sem jaz pravi, edinorojeni Sin božji in Odrešenik sveta, in da je moj nauk zares božji nauk.

„Pa tudi vi bote pričevali, ker ste od začetka pri meni“, to je: od sv. Duha poterjeni, razsvitljeni in podučeni bote tudi vi neprestrašeni oznanovali, da sem jaz zares Sin božji in obljubljeni Odrešenik sveta, in da je moj nauk nebeški nauk.

Po tem, ko je Jezus svojim učencem govoril od tolaživnega prihoda sv. Duha, je začel govoriti od dvojnega preganjanja, ktereга bodo mogli preterpeti zavoljo njega: a) Judje jih nič več ne bodo hotli med seboj imeti v svojih shodnicah pri božji službi, in b) jih bodo še celo morili. In še celo tako dalje bo gnala Jude njih slepota, da bodo menili Bogu dopadljivo službo opravljati s tim, da preganjajo in morijo učence Jezusove.

„To sem vam govoril, da se ne pohujšate“, je rekel Jezus; to je: da takrat, kader pride vse to preganjanje nad vas, ne bote

mislili, da sem vas ogoljufal in prevaril, kakor bi moj nauk ne bil božji nauk, ker se vam pri njegovem spoznavanju tako huda godi, in da maloserčni ne postanete ali mi še celo nezvesti ne postanete. „Iz shodnic vas bodo devali; ura celo pride, da bode vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori. In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne mene“, to, je: Jude je njih hudovoljnost in nevednost že tako strašno premotila, da že nič več nimajo nobenega pravega spoznanja ne od mojega nebeškega Očeta in njegovih obljub, ne od mene, božjega Sina, ki sem po obljubi nebeškega Očeta kakor njih Odrašenik prišel na svet.

„To pa sem vam govoril“, pravi Jezus na dalje: „da se spominjate, kader ura pride, da sem vam jaz to pravil.“ Hotel jim je reči: Dobro in zvesto si v spominu ohranite, da sem vam naprej pravil vse to, in spominjajte se mojih besedi, kader nad vas pride vse to hudo preganjanje.

Nauki.

1. To veste, da je Jezus sv. Duha imenoval tolažnika zato, ker je tako lepo tolažil aposteljne, tolažil druge zveste služabnike božje, in tolaži tudi še dandanes pobožne in bogaboječe ljudi. —

Sveti Duh je tolažil aposteljne in učence Jezusove, da niso maloserčni in čbupni postali pri tolikem silnem preganjanju, ktero je nad nje prišlo, kader so oznanovali sv. evangelje, in da so serčno in neprestrašeno in celo veselo preterpeli grozopolne muke in strašno smert. Od njih beremo v sv. pismu: „Judovski zbor je rekel aposteljne poklicati, in jih pretepsti, in jim je zapovedal, da naj nikakor ne govore v Jezusovem imenu, in jih je spustil. Oni pa so šli veseli spred zbora, ker so bili vredni spoznani, zavoljo Jezusovega imena zasramovanje terpeti.“

Kakor aposteljne je sv. Duh tolažil in tudi še zdaj tolaži pobožne in bogaboječe ljudi. Svea devica Terezija je po nedolžnem terpela mnogo preganjanja in zaničevanja: sv. Duh pa je tolažil nedolžno devico, da je vse voljno preterpela, in si še več terpljenja želela. Rekla je: „O Gospod! pusti me, da ali umerjem ali pa terpim; drugzega si nič ne želim!“ Pristavila je tudi še: „Jaz svoje sovražnike bolj ljubim, kakor svoje prijatle; zakaj sovražniki mi vedno priložnost dajejo, da terpim.“ — Sv. Janez, s priimkom „od Boga“, se je neizrečeno trudil z revnimi bolniki po bolnišnicah, in jim je vse njih dušne in telesne potrebe lepo oskerboval. Nekega dne pa zve, da ga je neka hudobna žena očitno na tergu pred mnogimi ljudmi imenovala hinavca in malepridnega pehajavca. Sv. Duh pa je Janeza tako lepo potolažil, da je ves vdan prenašal to grenko ogovarjanje, in hudovoljni ženi celo denar poslal v dar. —

Ravno tako tudi še dandenešnji sv. Duh tolaži pobožne ljudi v stiskah in težavah, revah in nadlogah sedanjega življenja, da le s pobožno molitvijo pri njem iščejo tolažbe in pomoči, in se z boga-boječim življenjem vredne delajo njegovih tolažil in milost.

2. Zakaj pa imenuje Jezus sv. Duha Duha resnice?

Jezus sv. Duha imenuje Duha resnice zato, ker je sv. Duh sam ob sebi večna resnica, in tudi nas vodi do resnice. Sv. Duh je aposteljne vodil po potu resnice, da se v ozir Jezusovih nauk nikakor niso zmotili. Sv. Duh pa tudi nas vodi do resnice po pridigarjih, spovednikih, zvestih prijateljih, sv. bukvh i. t. d., ki nas resnice učijo v njegovem imenu.

3. Kristus pravi: „Kader pride tolažnik, katerega vam bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kateri se od Očeta izhaja, on bo pričeval od mene.“

Iz teh besed se razločno kaže, da so v božjem bistvu tri različne osebe, in da je sv. Duh tretja božja oseba, koja se izhaja iz Boga Očeta in Boga Sina. Kako da se to godi, kako se sv. Duh izhaja iz Očeta in Sina, je velika skrivnost naše sv. vere, ktero moramo terdno verovati, akoravno je ne zapopademo s svojim zaternelim umom.

4. Kako pa je sv. Duh pričeval od Jezusa?

Sosebno praznično in slovesno pričevanje je sv. Duh dajal na sv. binkoštno nedeljo, kader se je v podobi gorečih jezikov čudoma razlil nad aposteljne, jim dal različne jezike govoriti, jih napolnil z modrostjo in učenostjo, jim navdahnil serčnost in močnodušnost, da so besedo božjo oznanovali tako serčno in srečno, da je že na samo binkoštno nedeljo krog 3000 ljudi sprejelo sv. vero Jezusovo. Ves Jeruzalem je o tem osupnil in zastermel!

5. In kako so aposteljni pričali od Jezusa?

Aposteljni so od Jezusa pričevanje dajali z besedo in dejanjem. — Napolnjeni s svetim Duhom so se raztekli na vse štiri kraje sveta, in so povsod oznanovali križanega Zveličarja. Oznanovali so, da je Jezus pravi Sin božji, in tedaj resnični Odrešenik in Zveličar sveta. Ker brez vsega strahu so očitovali Judom njih vnebovpijočo pregreho, da so Jezusa na križ pribili. Oznanovali so Judom in nevernikom, kraljem in cesarjem, da ga ni zveličanja razun v Jezusu Kristusu, pred čigar imenom se mora vpogniti vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo. — Svoje besede so poterdovali z velikimi čudeži. — Nadalje so od Jezusa pričevanje dajali s tem, da so tako sveto živeli, s tem, da so poterpežljivo in in stanovitno prenašali naj strašnejše preganjanje. — Iz vsega tega je vsakdo lahko spoznal, da jih podpira viša, nadnarorna moč. —

Ljubeznjivi bratje in ljube sestre v Kristusu! ako hočemo pravi slažabniki in vredni spoznavalci Kristusovi biti, moramo tudi mi ob vsaki priložnosti — pričevanje dajati od Kristusa, svojega

nebeškega Gospoda. Tudi mi moramo z besedo in djanjem naznanje dajati svojo vero, svoje spoštovanje, svojo ljubezen in svojo hvaležnost do Jezusa, svojega Odrešenika in Zveličarja, in to s tim, da a) svojo vero v Jezusa spoznavamo očitno pred vsem svetom, in da smo pripravljeni, zanjo darovati vse svoje premoženje in celo svoje življenje, kakoršno spoznavanje Kristus sam zahteva od nas, ko pravi: „Kdor me bo pred ljudmi spoznal, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa me zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.“ Od Jezusa moramo pričevanje dajati b) s tim, da Jezusovo pre-sveto ime vselej spodobno izrekujemo, ter se pripogujemo in vklanjamo, kader ga izgovarjamo ali mi sami ali pa ga izgovarjajo drugi ljudje; c) s tim, da se sosebno v cerkvi spodobno in pobožno obnašamo; d) s tim, da se med seboj radi pozdravljamo z milim keršanskim pozdravljevanjem: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ e) s tim, da Jezusa vsak dan prav ponižno prosimo njegove ljubezni, rekoč: „O Jezus daruj nam svojo ljubezen!“ f) s tim, da si prizadevamo, svoje življenje obravnati na tanjšo po Jezusovih naukih. —

Lep izgled o tem imamo nad svetim skofom Martinom. Vselej, kader koli je sv. Martin v kako cerkev stopil, ga je neka sveta groza spreletela. In ko ga nekega dne vprašajo, zakaj da toliki strah v cerkvi ima, jim ta-le lep odgovor da: „Kako bi se ne bal, ko se tukaj znajdem pred Bogom, pred Kraljem nebes in zemlje in pred svojim ojstrim Sodnikom!“ Kako lepo je s tem sv. Martin na znanje dajal svojo vero, svoje spoštovanje, svojo ljubezen in svojo hvaležnost do Jezusa!

Lepo je tudi pobožni Rudolf, kaez Habsburški, pričevanje dajal od Jezusa. Ko je njega dni potoval na Švicarsko do neke svete nune, zadene na duhovnega, ki je peš nesel sveto popotnico do bolnika. Rudolf skoči raz konja, in prisili mašnika, da se on na konja vsede. In zdaj prime Rudolf konja za uздо, ter pelje duhovnika do bolnikove hiše. Ko duhoven bolnika previdi, lepo zahvali Rudolfa za storjeno dobroto. Rudolf pa gre, in duhovnemu daruje svojega konja, ter pravi: „Nisem vreden, da bi se vsedel na konja, na katerem je počival Kristus, moj Zveličar.“ In zdaj peš dalje potuje. Ko pa do nune pride, mu ona, od Boga razsvitljena, spregovori naslednje preroške besede: „Ljubav (služba), ktero si na svojem potu opravil svojemu Bogu in njegovemu služabniku, bo čez devet mesecev tebe in tvoje naslednike povzdignila na cesarski tron.“ In to se je tudi res zgodilo, dasiravno tega takrat nihče ni mislil. Kaez Rudolf Habsburški je bil izvoljen v Rimsko-nemškega cesarja, in je postal ded naše cesarske rodovine. —

Ripoš (Ripoche), reven Vendejski kmetič, se ni hotel vdeležiti brezbožne Francoske prekucije, temveč se je radovoljno vverstil med kraljevo katoliško vojsko. V neki bitvi z vstajniki pa je bil vjet.

Vstajniki ga zgrabijo, ter vlečejo do križa, ki je poleg pota stal, in mu velijo: „Oboroženega smo te zasačili, in tedaj si zapadel življenje. Toda zavoljo tvojega revnega očeta ti življenje pustimo s tim, da posekaš ta-le križ.“ To rečejo, ter mu sekiro v roko podajo. Ripoš sicer sekiro vzame, pa častito pod križem na kolena pade, in reče: „Smert bodi tistemu, ki se zaničujevaje dotakne križa Kristusovega. Branil bom križ do poslednjega zdihleja svojega življenja!“ To reče in se z levico oklene križa Kristusovega, z desnico pa se v bran postavi. Hudobneži pa ga premagajo, mu bodalo na persi namerijo, in se vanj zadirajo: „Umorili te bomo, ako križa ne posekaš!“ Ripoš pa se še terdnejši križa oklene, in reče: „Križ je znamenje mojega odrešenja; nikdar nikoli ga posekal ne bom.“ Prekucuhi mu potisnejo svoja bodala v serce, in ga umoré; potem pa gredó, in sami posekajo križ, in proč zbežé. O kako lepo pričevanje je za Kristusa dal ta revni kmetič!

6. Vse strahovito preganjanje, kakoršnega je Jezus napovedoval svojim učencem, jih je tudi res doletelo. Bili so zaničevani in zasramovani, iz shodnic pehani, s kamnjem metani, s šibami tepeni, po ječah potikani, in eden za drugim grozopolno pomorjeni.

Ljubi kristjani! nam ni treba, po tolikanj ojestrem in ternjevem potu v nebesa hoditi. Ni se nam treba bati, da bi nas zavoljo naše svete vere trinogi na križe pribijali, na tezavnice razpenjali, s kolesi terli ali z ognjem žgali, kakor so aposteljne in perve kristjane . . . — Kolikanj večé kazni vredni smo toraj, ako vse manjšega terpljenja, ki nas zaleva, nočemo dragovoljno prenašati, in že zavoljo vsakega malega razžaljenja le na maščevanje ciljamo, na odpusčanje pa ne mislimo.

7. Jezus je rekel, da bodo Judje mislili, da celo Bogu dopadljivo službo opravljajo s tem, da učence Jezusove preganjajo in morijo. Judje so po tem takem iz nevednosti storili vse to. Ali pa mar zavoljo tega, ko so iz nevednosti grešili, greha niso imeli?

Imeli so greh, in to strašno velik greh, zakaj njih nevednost je bila pregrešna nevednost. Lahko bi bili resnico zvedili in spoznali, pa je niso hotli ne zvedeti, ne spoznati. Lahko bi se bili prepričali, kako da so se prerokovanja prerokov spolnovala nad Jezusom, da je toraj Jezus zares obljubljeni Odrešenik in Zveličar sveta, in da je njegov nauk božji nauk; pa vsega tega niso hotli; zato pa tudi nimajo izgovora za svojo nevednost, kakor Jezus sam pravi, rekoč: „Ko bi ne bil prišel, in bi jim ne bil govoril, bi ne imeli greha; zdaj pa nimajo izgovora za svoj greh. — Ako bi med njimi ne bil storil del, katerih nihče drugi ni storil, bi ne imeli greha; zdaj pa so vidili, in sovražijo mene in Očeta.“

Tudi med nami, ljubi moji; se morda znajde marsikdo v zadolženi in tedaj pregrešni nevednosti, ktera pred Bogom ne zasluži nobenega izgovora. V nevednosti se znajdejo, kjer jim ni mar, da bi se naučili tega, kar jim je vedeti potreba. Nekteri človek, po-

stavim, je neveden v resnicah svete vere; pa le samo zato, ker noče poslušati pridig in keršanskih nauk; njegova nevednost je zadolžena in toraj pregrešna nevednost. Nekteri se izgovarja, da ni vedel, ali je ta ali una reč greh; pa noče svojega spovednika vpraševati ali kakega drugega pametnega človeka, da bi ga rešil svoje nevednosti. Tudi takega človeka nevednost je dragovoljna nevednost, in je torej grešna, ktera ga v nevarnost postavlja, z Judi vred, ki so se znašli v taki nevednosti, priti v časno in večno nesrečo.

Sklep.

Ljubi moji! Veliko prelepih nauk nam daje današnje sveto evangelje. Le radi spominjajte se teh svetih nauk in zvesto jih spolnujte; kajti Jezus pravi: „Zveličani so, ki božjo besedo poslušajo in spolnujejo.“ Amen.

Pridiga za binkoštno nedeljo.

(Sv. Duh oživlja cerkev božjo in greje vernih serce; gov. L. A.)

„In vsi so bili napolnjeni s sv. Duhom.“
Ap. dj. 2, 4.

V v o d.

Že Izraelci v starem zakonu so binkoštni praznik, t. j. petdeseti dan po veliki noči obhajali v spomin, da jim je Bog ta dan na Sinajski gori dal svoje zapovedi. Ravno ta dan si je Bog izvolil ustanoviti novi zakon, posvetiti svoje kraljestvo na zemlji in sv. cerkev začeti. V starem zakonu je dal Bog zapovedi na Sinajski gori med gromom in treskom v strašnem vibarju, na dveh tablah zapisane v novem pa v sv. mestu, s svojim mogočnim dihom zapisane ne na kamnite table, ampak v živo človeško serce. Kar so bili binkoštni prazniki Izraelcem, so tudi nam, ja še neskončno več, ker današnji dan niso bile nam samo dane in dokončane zapovedi božje novega zakona, ampak prejeli smo današnji dan s sv. Duhom tudi gnado in moč, zapovedi božje bolj popolnoma in lože spolnovati, kot so jih spolnovali v starem zakonu. — Torej pa tudi začne naša sv. katoliška cerkev, veselja vneta, današnji praznik sv. mašo z veselim glasom: „Duh Gospodov zemljo napolnuje, aleluja, vse v sebi obsega in vse vé aleluja!“ — In zares se ima sv. cerkev božja danes veseliti, ker današnji praznik je prav za prav njeni začetek, vernim pa je današnji praznik pravi resnični dan milosti. Posebno pa nam današnji praznik dve resnici predočituje, namreč, da

1. Sveti Duh cerkev božjo na zemlji zmiraj oživlja, in da

2. Sveti Duh serca vernih greje in k dobremu vnema.

Od tega hočem danes vam govoriti; sv. Duh daj nam vsem svojo luč in pomoč!

Razlaga.

1. Aposteljni so bili binkoštno nedeljo zbrani, nanagloma nastane šum z neba kakor prihajajočega silnega viharja, in napolni vso hišo, kjer so sedeli. In moč sv. Duha oživi še le začetno sveto cerkev in jo napolni z nebeško močjo. Ker kaj bi bila Jezusova cerkev brez oživljajoče moči sv. Duha?

Bila bi barka, katero ne žene ugodni veter, in ne more vesljati po vsem svetu v zaželeno zavetje.

Lep vert, v katerem pa ni studenca, da bi vse polival, ali lepa njiva obsejana z zlato pšenico, ki jej pa manjka rodovitnega dežja.

Krašno poslopje, postavljeno na šibke slabe stebre, in zadnjič cerkev brez zvonjenja.

Ja prelubi! brez prihoda sv. Duha bi bila Kristusova cerkev podobna

a) Ladji, ki nima ugodnega vetra, da bi se spustila po daljnem morju. Večni Oče je poslal svojega edinorojenega Sina na svet, da bi postavil barko pravoverne cerkve, ktera ima prepeljevati ljudi v večno življenje, „da slehern, kdor vanj veruje, se ne pogubi, ampak večno življenje ima.“ Ladija je bila že popolnoma dodelana, imela je brodnike, aposteljne, oborožena je bila s sv. zakramenti, previdena z vojsčaki, pravovernimi kristjani, imela je jadra lepih čednost, križ je stal na barki, jestvila so bile njegovo lastno Telo in njegova Kri, pa ta ladija ni še imela ugodnega vetra, da bi se bila spustila po daljnem morju. Še so sedeli aposteljni skupaj polni strahu in bojazni. Danes pa pošlje Bog z nebes svojega Duha, ki kakor ugodni veter žene cerkev, Kristusovo ladjo, na kraj svojega namena. Od danes zanaprej ne počiva več, ampak neprenehoma veslja na vse strani vesoljnega sveta, gnana od sv. Duha, in nosi povsod srečo in blagoslov, mir in veselje, radost in nebeško zveličanje.

b) Brez prihoda sv. Duha bi bila Jezusova cerkev lep vert, v katerem pa studenca ni, da bi se ž njim rože polivale. Naš Zveličar je zasadil prelep in rodovit ven, namreč svojo cerkev, ozalšal ga je z rodovitnim drevjem in dišečimi cveticami, ko je z besedo in djanjem lepe čednosti učil. Pa ta vert je bil še zapuščen in suh brez sv. Duha, še le sv. Duh ga je pomočil z živo vodo serčnosti in resnice. Sv. Duh je torej cerkvi to, kar je bistri studenec v lepem vertu. Hvala torej Bogu; zdaj ima cerkev po sv. Duhu nevsahljivi studenec božjih milost, da zamore roditi prelepih

čednost obilo. Hvala Bogu, ko je danes začel z nebes dežiti rodoviten dež na njivo sv. cerkve, da bi obrodila obilni sad dobrih del.

c) Brez sv. Duha in njegovih neizmernih darov bi bila cerkev Kristusova podobna veliki prelepi hiši, ki pa stoji na slabih tleh, na omahljivi zemlji. Jezus je hišo sozidal in postavil na silno skalo sv. Petra, za stebre je izvolil druge aposteljne in jo varuje vseh nevarnost s svojo mogočno roko. Lepa hiša! Pa podlaga, na kateri je stala, je bila še omahljiva in stebri so bili slabi. Sv. Peter, skala, na katero je Jezus svojo cerkev zidal, aposteljni, ki so bili tako rekoč stebri te cerkve, so bili pred prihodom sv. Duha, plašni in bali so se iz strahu pred Judi. Kako se je pa vse premenilo, ko je sv. Duh Jezusove aposteljne napolnil? Zdaj je bila cerkev trdna, stebri so postali čverste skale. Peter in aposteljni serčno stopijo pred ves svet, oznanjujejo sv. vero, in veselo vse preterpijo za Jezusovega imena voljo.

d) Brez sv. Duha bi bila zadnjič Jezusova cerkev podobna cerkvi, ki nima zvonov. Naš Zveličar je v svoji cerkvi aposteljne postavil, kakor zvonove, ki imajo vse ljudstva in narode k sebi klicati. Bili so pa mutasti in tihi, dokler gorečih jezikov sv. Duha niso prejeli. Potem še le, ko so sv. Duha prejeli, jel se je razlegati njih glas po vsem svetu. In tako je dokončana sveta veličastna cerkev božja na zemlji z gnado in močjo sv. Duha. Podlaga je trdna in stebri proté sleherni sili in milo pihljanje sv. Duha žene in goni Petrov čolnič po morju k vsem narodom sveta in deli povsod veselje in mir. — Po pravici se torej cerkev danes veseli, ko je tako obilo oblagodarjena z darovi sv. Duha. Pa tudi mi se smemo s cerkvijo veseliti, ker tudi naše serca vnema sv. Duh s sv. nebeškim ognjem.

2. Bog pošilja ogenj z nebes, kader se hoče nad grešniki maščevati, pošilja blisk in strelo, da grešnike strahuje zavoljo njih grehov. Tudi na binkoštno nedeljo pride ogenj z nebes, pa ves drugačen, ne ogenj božje jeze, ampak ogenj njegove ljubezni. Ogenj, ki ne podira ampak hladi in tolaži. Ja tisti sv. ogenj, ki ga je Jezus na zemljo prinesel in vnema človeško serce za Boga in nebesa. Sv. Duh zares vnema serca vernih in bo vnel tudi naše serca, ako so samo pripravljene za ta sv. ogenj. Nek učen, pobožen mož pravi: „Vidimo, kako je z navadnim ognjem. Njegova moč se prikaže drugač na slami, drugač na kamnu, drugač na lesu, drugač na železu. Povsod je ognjeva moč tista in enaka, pa stvari so drugačne. Ravno taka je s sv. Duhom, ki se ravna po lastnosti naših serc.“ Sv. Duh, piše sv. Krizostom, je neizmerno morje, polno milost, in jih slehernemu deli, kar in kolikor je pripravljen. Sv. Duh je ogenj ljubezni in bolj ko je serce čisto, toliko svitleje, toliko prijetniše sveti ta nebeška luč v njem. Kakor se opeka ali cegel na solncu sterdi, vosek pa stopi, tako se ne prime sv. Duh terdovratnega serca, omeči pa pobožno in spokorno. Na naših

sercih je torej ležeče, ali pride sv. Duh vanje ali ne, in če pride, je zopet na njih ležeče, kako jih vname.

Kaj pa dela sv. Duh v našem sercu? Ogenj se sploh v treh lastnostih prikaže. Ogenj je luč, je žerjavica, je plamen. Luč sveti, žerjavica žge in plamen se dviga proti nebu. Sv. Duh je podoben

a) luči. Pomislimo, kako je po noči, ko solnca ni. Vse je temno. Gorkota mine, in mraz nastaja. In v taki tamoti je človeka strah in groza. Popotni človek v tami sem ter tje tava. Ne vidi, kam bo stopil. Zdaj pade v kako jamo, zdaj v lužo zagazi. V temi se ne more ne orati, ne kaj poiskati. Tako žalostna je noč, je tamota. — In v takem žalostnem stanu je človeška duša, ki se pogrezne v tamoto pregreh in nima nebeske luči, luči sv. Duha. Grešna duša, zaide s pota pravice in tava po napčnem potu pregreh in se pogrezne iz hudobije v hudobijo, ne more spoznati, ne najti, kar jej je v zveličanje. Zato pa ima hudi duh naj raje tamoto. V tamoti dela in kader hoče dušo zapeljati, naj poprej jej vso luč odvzame, ker, kakor sv. Krizostom pravi: „Tat naj raje po noči krade.“ Kako žalostno je za tako dušo, ki živi v tamoti pregreh in hudobij. Kako pa se vse premeni, če sv. Duh z nebesko lučjo tako dušo razsvetli? Zdajci spozna, kaj je Bogu dolžna, se zave, da je bila dozdej slepa in hudobna. S to božjo lučjo spoznamo naj skrivnejše kote svojega serca. Pervi binkoštni praznik je bilo zbranih v Jeruzalemu na tisoč iz vseh narodov sveta. Še so bili v tamoti nevere. Iz radovednosti pridejo apostelne poslušati. In glej, kako čudno jih božja luč sv. Duha razsvetli! Tri tisoč se jih na enkrat spreoberne. Zapusté zmotnjave in greh in nastopijo pot večnega življenja. To je prvo kar sv. Duh tudi v nas stori, če mu s pravičnim srcem naproti pridemo.

b) Ogenj sv. Duha je drugič poloben žerjavici. Kako to? Kakor ogenj les, ki se nanj položi, vname in v žerjavico premeni, in še le potem, ko so derva zgubile mokroto in so se posušile, tako sv. Duh vname in vžge človeško serce, ga razsvitli, mu prigovarja, da bi ga v se premenil, in nekako božje naredil. Pa velikrat se ogenj sv. Duha ne prime naših serc, ko so merzle, polne pregreh. Zgodovinar Svetoni piše, ko so po takratni šegi truplo očeta rimskega cesarja Kaligula sožgali, je sred ognja serce celo ostalo. Pokličejo zdravnike in ti spoznajo, da je bil v sercu strup, zato se ga ogenj ni prijel. Strup vzamejo ven, in tudi serce potem zgori. Ali ni bil morebiti poprej ogenj dosti močen? Bil je, pa serce ni bilo zato. Gorje torej, če se naših serc ogenj sv. Duha ne prime in ga hudi strup pregreh ovira, da se naše pregrehe ne spremenijo v žerjavico. Izdreti moramo torej iz svojih serc strup pregreh in hudobij, če hočemo, da ga bo sv. Duh s svojim ognjem napolnil, da iz sožganih pregreh se pokažejo lepe čednosti.

c) Sv. Duh je tretjič plamenu podoben. Plamen se na kviško poganja, se v zraku vname. Tako tudi duša s sv. Duhom

napolnjena. Nič več ne porajta na svet, ne na njegovo veselje, ne na njegove zaklade in premoženje, ampak se kviško proti nebu poganja. Vročih želj le po Bogu hrepeni. In sv. Duh duh dušo z Bogom zedini, jo stori popolnoma pa tudi ponižno, toliko bolj ponižno, kolikor bolj je popolnoma, zato je ogenj sv. Duha plamenu podoben, ker bolj ko plamen gori, toliko bolj se po sveči znižuje.

Kako imenitni so torej darovi sv. Duha. Sv. Duh razsvitli človeško dušo z nebeško lučjo resnice, jo prešinja s svojim ognjem, da bi požgal v njej hudobije in nagnjenja do greha, in jo povzdiguje s svojim sv. plamenom proti nebu, k Bogu, k ponižnosti in popolnamosti. Kako hvaležni imamo torej sv. Dubu biti? In kako smo mu hvaležni? Kolikrat se pregrešimo zoper sv. Duha, kolikrat storimo grehe zoper sv. Duha, grehe, ki ne bodo ne tukaj ne tamkaj odpuščeni. Kolikrat grešimo na božjo milost in se ž njegovim usmiljenjem izgovarjamo. Koliko se jih zoperstavlja spoznani resnici sv. vere, in nočejo po njenih naukih živeti. In tako jih brez števila veliko greši zoper sv. Duha, namesto da bi svoje serce njegovim milosti odperli, ga hvalili in častili.

Sklep.

Ljubi moji! mi pa ga prosimo, da bi sv. Duh razsvetlil naše serca s svojo nebeško lučjo, jih ogrel s svojim ognjem, in jih plamenu enako vzdignil proti nebu, ker tam je naša prava domovina! Amen.

Pridiga za binkoštni ponedeljek.

(Srečen, kdor spolnuje božje zapovedi; gov. M. H.)

„Kdor pa dela resnico, pride k luči, da se razodenejo njegove dela, ker so v Bogu storjene.“ Jan. 3, 21.

Vvod.

Velike, lepe resnice današnjega sv. evangelja je govoril Gospod Jezus k nkaželjnemu Nikodemu. Kdo je bil Nikodem? Jes menim, da vsak zmed vas njegovo imenitno ime pozna ali se ga spominja od pokopovanja Jezusovega. Ta Nikodem je tisti, ki je s svojim žlahtnim prijateljem Jožefom Arimatejskim Jezusa tako častljivo pokopal. Nikodem je bil imeniten, bogat in visok judovsk gospod, ki je Jezusa Nazarenskega za Odrešenika bil spoznal. Da Jezusov nauk poslušal, je Nikodem Jezusa o ponočnem času obiskoval in se ž njim od

večnih resnic pogovarjal. Kaj pa uči Gospod v današnjem evangelju pobožnega Nikodema? Razodeva, odkriva njemu veliki čudež usmiljenja božjega, ki je po nezapopadljivi ljubezni svoji edinorojenega Sina svojega dal, da bi svet po njem zveličan bil. Pove mu, zakaj da svet Zveličarja svojega noče spoznati, noče verovati v njega; zato, ker so dela njegove hudobne. Le kdor resnico dela, kdor postavo božjo spolnuje, kdor se svojih del nima sramovati, išče in zapopada luč sv. vere Sinu božjega in najde zveličanje.

Iz teh besed morate, ljubi kristjani moji! spoznati, da le tisti v nebeško kraljestvo, ktero je Jezus oznanoval, pride, ki pravično in po resnici živi, t. j. kateri zapovedi božje spolnuje. Od zveličanja in blagra, ki iz spolnovanja božjih zapoved izvira, hočem danes govoriti, hočem vam trojni blagor tega spolnovanja dokazovati, ker pravim:

Kdor svete zapovedi spolnuje, najde trojen blagor, namreč časno, dušno in večno plačilo. Poslušajte!

Razlaga.

1. Spolnenje zapoved božjih donaša časno srečo.

Časno srečo, to je, dostojen živež, zdravje, rodovitnost sadu zemeljskega in druge časne dobrote je Bog obljubil že Izraelcem, ako njegovo postavo deržijo. Rekel jim je: „Ako glas Gospoda svojega Boga poslušas, da deržiš in dopolnuješ njegove zapovedi, rosil bo na te vsak žegen ali blagor: blagoslovljen boš v svoji hiši in na svojem polju, blagoslovljen bo sad tvojega telesa, blagoslovljen sad tvoje zemlje in sad tvoje živine, blagoslovljeni bojo tvoji skednji in vse, kar si založil si.“ To lepo obljubo nebeški Oče tudi nam derži, in nam potrebe naše oskerbuje, če le tudi mi njemu pokorno in zvesto služimo.

Pa mi morebiti kdo poreče: Mi pa vsak den lahko vidimo, da pravični, pobožni ljudje v marsikterih nadlogah, stiskah, potrebah, v ubožtvu in težavi tičijo in zdihujejo, zraven pa marsikteremu krivičniku in takemu, ki za Boga in njegovo zapoved malo mara, vse po židani volji gre. Kako se vjema to z obljubo božjo, da hoče spolnenje svoje postave z časnim blagrom plačati? Ja resnično, prijatelj moj! to se večkrat godi, se zgodi po posebni modrosti božji. Bog obiskuje pravične s nadlogo in težavo, ker hoče njih čednosti obilnejše razveseliti; Bog pusti hudobnim njihove židane volje in posvetne dobrote, ker hoče marsiktere njih dobre dela že na tem svetu poverniti; pa to ostane vendar tudi resnica, da, kdor zapovedi božje in vse zapovedi zvesto spolnuje, že na tem svetu vselej poštenih kruh svoj najde, kakor kralj David uči: „Jaz sem mlad bil in sem se postaral, pa nisem videl pra-

vičnega (čisto) zapuščenega ali otroke njegove za kruhom hoditi.“
 „Kdo je bil zvest njegovim zapovedim in (Gospod) ga bi bil zapustil?“

2. Spolnenje božjih zapoved donaša dušni blagor.

Kaj pa je dušni blagor? Dušni blagor je lepota, je sreča pravične, razsvitljene, neomadežane duše, je veselje in mir pravičnega serca. Psalmist poje: „Postava Gospodova je neomadežana in spokori duše!“ Ja postava, zapovedi Gospodove ohranijo dušo pravično, častljivo, svojemu Stvarniku podobno. Zapovedi Gospodove vodijo roke tvoje, da ne delajo krivice, vodijo noge tvoje, da ne zabredeš v brezen hudobije, vodijo serce tvoje, da se ne poda v nesramno poželjevanje, vodijo jezik tvoj, da se ne spusti v laži, rotnje, krive prisege, preklinovanje in opravlivo, pohujšljivo marnovanje, svete zapovedi te vodijo, da ti v poštenem telesu prebiva čista, pravična, Bogu dopadljiva duša.

In kaj ti izvira iz take poštene, pravične duše? Psalmist poje: „Pravice Gospodove so očitne in razveseljujejo serca človeške.“ Ja, v duši, ktera se pusti zapovedim božjim voditi, v taki duši prebiva mirna vest, veselje in tiha sreča. Da bi še tako borno, zaničevano, preganjano, bolno in revno življenje imel, ima pa mirno, pokojno, pravično vest, ki se zaveda zvestega spolnovanja božje volje, srečnejši si, kakor marsikteri hudobnik pri svojem bogastvu in zemeljskem uživanju pa z nepokojno vestjo. Nek imeniten gospod je v svojem burštu na lovu bil in zasliši iz revne bajtice veselo in prav lepo prepevati. Stopi skoz nizke vrata in zagleda gobovega bolnika, da bi se bil bolni siromak človeku v serce usmilit. Praša, kdo da je tako prepeval. Bolnik pravi: „Jaz sem pel.“ Gospod bara: Kako moreš ti v svoji revnosti in gerdi bolezni tako vesel biti. Na to mu siromak prijazno odgovori: Med menoj in med Bogom stoji le še ilasta stena, to je moj život. Dobra vest mi pričuje, da, kader bo ta ilasta stena mojega života upadla, prišel bom k mojemu Gospodu; za to prepevljam in veselim se smerti, ki me bo k Gospodu peljala. Ja dobra vest pravičnega spolnovavca zapoved božjih je naj večja dušna sreča in veselje!

Kar pa ves časn in dušni blagor neizmerno presega,

3. spolnovanje božjih zapoved donaša večno zveličanje.

Božje zapovedi so lojtra, po kateri zamoremo na srečne trone nebeške zlesti, so ključi, s katerimi moremo nebeške vrata odpreti, njih spolnovanje so talenti, s katerimi si zamoremo večno zveličanje kupiti. Brez zvestega spolnovanja svetih zapoved ni večnega zveličanja. „Ako hočeš v življenje iti, derži zapovedi.“ O da bi mi, kristjani moji, to vselej, vselej premišljevali, in ne onemogli, zvesto spolnovati sveto, oznanjeno voljo božjo!

Patrijarhu Abrahamu je bilo od Boga zapovedano, da ina svojega ljubega sina Izaka Bogu v dar prinese. O kako težka za-

poved! Izak je bil edini njegov sin, čudno mu od Boga darovan, sin velikih obljub božjih. In tega sina bi imel Abraham z lastno roko darovati! Ko je Abraham z grenkim srcem ukaz božji prevdarjal, pravi mu Bog: „Glej proti nebu.“ Zakaj bi imel pobožni Abraham proti nebu gledati? Ker pogled svetih nebes vso žalost odjemlje in nas priganja, naj hujše terpeti in storiti za sv. nebesa.

Kristjan moj, kedar se ti težko zdi svete zapovedi zvesto spolnovati, glej proti nebu: spominjaj se večnega plačila, in boš poterjen in razsvitljen. Ne brani se jarma postave božje, ki večno obljubo ima; — glej, saj tudi svet svojim služabnikom naj teži jarm naklada. Kaj si lakomnik nalaga, kaj strada, kaj se trudi, kaj dela, da bi svoj krivičen prislužek pridobil; kaj se trudi nečistnik, da svoje nesramne želje izpelje? Kaj si prizadeva marsikteri človek, da svojo jezo potolaži, kako čast doseže, si svoje zemeljske želje spolni, — in kakošno plačilo najde? Oh, kratek užitek in na slednje večno zgubo. —

Sklep.

Ti pa kristjan, najdeš, ako Gospodu služiš, in se v dopolnovanju njegovih zapoved trudiš, velikrat, če ti bo v zveličanje, že blagor in plačilo tukaj na zemlji, lepi in sladki blagor poštene duše in mirne vesti, enkrat pa večno zveličanje v nebesih. O kaj bi se mudil! Bodi, da se ti težko dozdeva, skušnjave zapeljevanja premagovati, v svojih križih Boga hvaliti, razžalniku odpustiti, sovražniku dobro storiti, ptuje blago povračati, omadežano čast dostaviti, in marsiktero krivico terpeti, svoje naj ljubše navade pustiti. — Kristjan! trud in delo je kratko, plačilo pa večno! Amen.

Pridiga za praznik presvete Trojice.

(Od znamenja sv. križa; gov. N. S.)

„Učite vse narode, in kerščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.“
Mat. 28, 19.

V v o d.

Danešnji praznik nam pred oči postavlja celi zapopadek ljubezni božje, pred oči postavlja ljubezen božjo; iz ljubezni nas je Bog vstvaril, odrešil, posvetil. Kristus pošilja svoje učence, da bi to ljubezen oznanovali vsem narodom, in jih sklicevali in jemali

v veliko zvezo ali družbo njegove ljubezni, jemali vse, kateri bi to želeli in v to voljo imeli. „Učite vse . . .“ V znamenje, po katerem bi se spoznavala njegova čeda, je postavil znamenje sv. križa. Po tem znamenju hoče on nas spoznati, po tem znamenju moramo mi spoznati eden drugega. Temu znamenju je dal posebno moč, navezal nanj poseben blagoslov, v spričevanje, da ima dopadanje nad tem znamenjem. Res je znamenje sv. križa v sploh znamenje zmage, odrešenja, moči in blagoslova Kristusovega, postavlja se ob potih, na turne, i. t. d.; toda mi se bomo pomenili le od tistega znamenja sv. križa, s katerim mi sami sebe zaznamnujemo dan na dan; kajti:

1. Sveta in oblaživna navada je, da se večkrat zaznamnujemo z znamenjem sv. križa.

2. Pa prav težko je, sv. križ prav storiti. Vsi se čudite, pa le zvesto poslušajte, da se tega prepričate; začnem v imeni presvete Trojice.

Razlaga.

1. Znamenje sv. križa je bilo že od nekaj kamén, nad katerim so se spodtikali in ga sovražili neverniki in krivoverci. V Japoniji na Kitajskem je bilo zapovedano, da, kdorkoli je hotel v deželo, je moral z nogami stopiti na britko martro v znamenje, da je zatajil križanega Zveličarja; krivoverci se sramujejo znamenja sv. križa.

Katoliški kristjan pa se zaznamnuje s tim znamenjem:

a) Ker je to že sila stara pobožna navada. Že Tertulijan, ki je živel v drugem stoletju po Kristusu, piše od kristijanov svojega časa: „Kolikorkrat koli se gibljemo in prestopimo, kaderkoli noter in vun gremo, oblačila oblačimo, luč nažgemo, se vsedemo ali vležemo, zaznamnujemo si čelo z znamenjem sv. križa.“ Enako pripovedujejo tudi sv. Ciril, sv. Hieronim, sv. Avguštin.

b) Ker se po tem znamnji spoznavlja kristjan. Znamenje sv. križa je znamenje kristjanovo. Preroku Ezechielu je Bog zapovedal, z neko čerko (Tau), ktera je bila podobna križu, zaznamnovati vse tiste, kateri so žalovali in zdihovali nad malikovanjem in hudobijo Judov, da bi jih ne zadela kazen.

Sv. križ je po spričevanju sv. Beda tisti pečat, s katerim bodo po besedah skrivnega razodenja zaznamnovani služabniki božji na njih čelih, da nobene škode ne bodo terpeli v splošni zmešnjavi.

c) Ker s tim znamenjem spoznavljamo in na znanje dajemo svojo hvaležnost do Zveličarja in do presvete Trojice. Bog Oče je prva božja osoba ali peršona, kader njega imenujemo, zaznamnujemo se na čelo. Bog Sin, Beseda, je druga božja osoba; kader njega izrečemo, naredimo znamenje sv. križa na ustih. Sv. Duh, Ljubezen, je tretja božja osoba, kader ga izrekujemo, prekrizamo se na persih. — „Mene pa Bog varuj, da bi se z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ To svojo vero spoznavljamo tudi s tim, da se

med sveto mašo pri sv. evangelju zaznamujemo z znamenjem sv. križa. „Jaz se ne sramujem sv. evangelja.“ Dostikrat moramo tedaj ponavljati to znamenje stanovitnega spoznanja, s katerim so nas škof pri sv. birmi in mašnik zaznamovali pri sv. kerstu.

d) Ker je obramba zoper satana in vse hudo, sosebno pa zoper greh. Znamenje sv. križa pomaga, kakor je pomagala kri jagničkova na durih Judovskih zoper smertnega angelja. — „Zaznamuj čelo s križem, da hudiči strepečejo in vbeže.“ „Strah in trepet popade hude duhove, kader zagledajo nad vami verno znamenje križa.“

Zoper greh in skušnjave. Sv. Anton se je rešil le s tim znamenjem svojih prestrašnih skušnjav. Sv. Justina se je obranila s sv. križem vseh nečistih zalezovanj, je premagala Ciprijanove čarobne moči, in ga celo spokorila. Ravno tako sv. Neža. Sv. mladenec Edmund je v juternem mraku zagledal hudega duha, kateri ga je deržal za roke, da bi ne mogel križa storiti. Ves prestrašen pa ga je naredil v mislih, in satan je pobegnil. Sv. Janez evangelist je naredil znamenje sv. križa čez kelih s strupenim vinom, strup je šinil iz vina v podobi kače, in svetnik je vino izpil brez vse škode. — Sv. Benediktu so nekteri nejevoljneži zmed njegovih učencev ponudili pri jedi neko smertno, strupeno pijačo. Kakor je sicer imel v navadi, naredil je tudi zdaj sv. križ čez pijačo, in pri tej priči se je posoda razletela na drobne kosce. — Sv. Martin se je prekrižal pred vsako vojsko, in je s tim zmago zadobil.

Sv. Julijan in Mareijan sta s tim znamenjem pomorila neznane zmaje, kakor piše Teodoret, in Krizostom spričuje: To znamenje je vsak čas odklepalo zaperte duri, neškodljive delalo strupene jedi in pijače, ozdravljevalo popade strupenih zveri.

e) Ker je močen pomoček, po katerem nam doteka blagoslov. Praznično in nečimurno je vse naše delo brez blagoslova božjega. S sv. križem si dobimo božji blagoslov. Potem takem ni prazna ali smešna, temveč je hvalevredna navada, s sv. križem začeti vsako delo, ravno kakor se začenja s sv. križem vsaka molitev. S sv. križem Bogu vse darujemo, da prosimo njegove pomoči. To znamenje samo na sebi je že kratka, pa močna in tečna molitev, je razlaganje in naznanilo, da hočemo storiti vse v imenu trojedinega Boga. Zatoraj opominja sv. Ciril: „Storite to znamenje, prekrižajte se, kader jeste ali pijete, sedite ali ležite, hodite ali govorite, z eno besedo, pri vsakem opraviilu.“

Ravno zato blagoslovljajo pametni kristjani s sv. križem jed in pijačo, duri svojega stanovanja, svoje otroke in podložne; ravno zato je bila v starih časih navada, vdolbsti ali vrezati znamenje sv. križa v vsako hišno orodje, v posode i. t. d.

f) Ker je dopadljivo Bogu. To skazuje z močjo, z blagrom, s čudeži, kte e s tim skleplje. Sv. princesinja Edita iz Angleškega je bila na prošnjo sv. Dunstana iz groba izkopana tri-

najst let po svoji smrti. Strohnelo je bilo že celo telo, le samo pavec na desnici je bil še čisto nestrohnjen; ker je bila vajena, prav dostikrat storiti znamenje svetega križa in vselej z veliko pobožnostjo.

2. Zaznamnovati se z znamenjem sv. križa je sveta in oblaživna navada; pa je tudi velika umetnija, prav se prekrizati je težko. In kako bi bila nek to velika težava in umetnija? Sej je to vendar prva reč, ktere starši vadijo in učé svoje otročiče? Res, toda mali, nerodni otročiček stori morda to vse boljši, kot odraščeni ljudje. Da to sveto znamenje prav storiti zamoremo, je treba:

a) čiste roke, s katero se zaznamnujemo. Kako bo pač Bogu všeč, če se to sveto znamenje delati prederzne roka, ktera se je stegovala po kervi, po blagu in premoženju bližnjega? roka, ktera tako rada sega po posvetnem blagu, in dela veliko krivice? Kdor ima take roke, križa ne bo prav storil! Križ mu bo prinesel le prekletstvo!

b) Treba je ponižnega, odkritega, prijaznega čela. Napuhnjeneč, in kateri se sponaša s svojo razumnostjo, kdor ne veruje verskih resnic, bo gotovo manj opravil s sv. križem, kot kak majhen otrok. Ravno tako malo bo opravil nezaupni, polovičarski kristjan, kateri hoče na pol svetu služiti, na pol pa Bogu, čigar čelo je zgerbaučeno s sovraštvom, kateri sovraži Boga, ktereга poskušnje, ter terpljenja, obiskovanja, strahovanja prenaša le goder-njaje, in bližnjega, ktereга sovraži, zaviduje, ne ljubi iz serca.

c) Treba je čistih ust. Ali ni sv. križ ravno kakor kako zasmehovanje in zaničevanje na ustnicah lažnjivčevih, obrekovavčevih, bogokletneževih, preklinjevalčevih, nesramneževih, kvantačevih, jezičnikovih? Ali kako se prileže to šv. znamenje ustnicam brezbožnikovim? Ali ni ravno tako, kakor bi hotli taki ljudje še blagoslovljevati svoje pregrehe, ktere doprinašajo z jezikom in gerlom?

d) Treba je bogaboječih pers. Križ ti bo v laž na tvojih persih, če so persi polne hudih strast, nežlahtnih namenov, nepoštenosti, nezvestobe in neobčutnosti, terdoserčnosti, usmiljenja. — Kako zamoreš reči — in bi te med tem ne spreletela rudešica! — kako zamoreš reči: „in sv. Duha“, če si sv. Duha že davno pregnal s pregrehami in slabimi navadami, če je tvoje serce tem-pelj posvetnega veselja, mesenih sladnost in naj pregrešniših želj? Ali se ne pravi to nes pamet prodajati in križ zasramovati, če se to znamenje tolikokrat nareja na persi terdovratnega grešnika? „Prevdarjaj križa celi pomen, zatri jexo v sebi in vsako budo nag-nenje.“ (Krisost.)

e) Treba je prave pobožnosti in vernega za-upanja. „Zukaj to se ne spodobi, da bi se kar tje po verhu zaznamoval s perstom nepremišljeno, brez spoštovanja, ampak vedama in z voljo in terdnim zaupanjem moraš to storiti.“

Poglejte! kolika umetnost je to! in kako veliko je treba k temu, da se križ prav naredi. „Veliko jih je, da živé kot sovražniki križa Kristusovega, katerih konec je pogubljenje.“ Kako bodo pač taki hudiča odgnali od sebe s križem, ko mu kar sami naproti hité. Veliko jih je, ki se križa sramujejo, ko se med tem ne sramuje noben podložnik; nositi barvo ali znamenje svojega kralja ali cesarja. —

Sklep.

Učimo se te umetnije in prav delajmo sv. križ; potem nam bo znamenje sv. križa znamenje večnega zveličanja, kader bo prišel veliki Sodnik s križem v roci, soditi žive in mrtve. Amen.

Govor v čast sv. Mohoru.

„Ta je ljubitelj bratov in naroda; ta je, ki veliko moli za ljudstvo in deželo.“

II. Makab. 15, 14.

(Konec.)

Z apostolsko oblastjo previden se verne sv. Mohor v Oglej, ondi neutrudeno uči, svoje nauke s čudeži poterdjuje, in veliko Oglejanov pokristjani. Iz vseh krajev daljnega in obširnega sveta se ljudje k sv. učeniku zbirajo, željno ga poslušajo, z veseljem sveto vero in kerst sprejemljejo, in edinopravega Boga molijo; malikovanje začne onemagovati, malikovavski tempeljni so popuščeni, maliki overženi, ajdovske žertve jenjujejo. V kratkem je število pravovernih v mestu tako se pomnožilo in narastlo, da tretjina Oglejanov je bila kristjanov. —

Pa ne samo v mestu je seme božjega nauka stoteren sad rodilo, ampak sveto drevo, ki je zrastlo na njivi, oglejska cerkev, je tako košato postalo, da njegove veje so se tudi razširjale na deželo. Iz Ogleja se je po ptujcih, katerih je v tem teržaškem mestu vse gomezelo, keršanska vera na vse kraje razoznanila in stezo apostolskim možem napravila. Sveto evangelje se je po sedanjem Primorskem, Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, noter v Hervaško in Ogersko zemljo glasil. Sv. Mohorja zvest tovarš in pomočnik je bil sv. diakon Fortunat; oba sta veliko serčnih spoznavavcev edino pravi veri pridobila. Naši slovenski preddedovi so jeli proti nebesom oči obračati; so verovali v edinega pravega Boga, kateri je vsacega človeka po svoji podobi vstvaril, vesoljni svet premodro vlada, in za človeški rod po očetovo skerbi; so spoznali njegovega

edinorojenega Sina Jezusa Kristusa, ljubeznjivega rešenika in neskončno usmiljenega dobrotnika vseh ljudi; so razumeli, da pravi nebeški Bog ne tirja v dar ne kervi ne mesa, marveč ljubezen serca, čistost vesti, ponižnost duha, pokorščino svojim zapovedim; naši slovenski prededji so se v luči prave vere ovedeli, da so bratje in sestre med seboj in otroci edinega nebeškega Očeta; so se ovedeli, da so eden drugemu dolžni zvestobe, prizanesljivosti, so se ovedeli, kako gerdo je bilo njih dosedanje življenje, kako malopridni njih darovi, kako zaničljivo njih sovraštvo, njih okrutnost. Kakor iz terdega spanja so se naši slovenski prededji zdramili, ko jim sv. Mohor pridiguje Jezusov nauk, in jim po sveti veri zasije nova zarja. Oh kaka sreča za nje, da so se peklenskih verig otesli, v Jezusovi rešnji kervi oprali, in postali dediči nebeškega kraljestva! — In vse to, ker si je skerbno prizadeval sveti Mohor; — vse to, ker jih je sv. Mohor neutrudeno učil! Oh dobrotljivi učenik sv. Mohor! Kje dobim zadosti besed, da vredno povelicujem tvojo sveto gorečnost, s katero si ti oznanoval Jezusovo evangelje? Kdo mi moj jezik posveti, da bom v stanu tvojo ljubezen do slovenskih bratov dostojno dopovedati? Kdo mi bo dal potrebne modrosti in zgovornosti, da vem in zamorem razložiti, kaka hvala in čast in slava gre sv. Mohoru od strani slovenskega naroda? Da! sv. Mohor je resnični ljubitelj bratov in naroda slovenskega; prižgal jim je prvi luč sv. vere, učil jih je pravemu Bogu služiti, in jim je pot kazal v večno življenje.

Slovenski bratje! osemnajst sto let je preteklo, odkar je sv. Mohor svojim rojakom sv. evangelje razkladal. Veliko družih narodov po svetu je bilo v tem času tudi Jezusove prave nauke sprejelo, pa nekteri so jih popačili, drugi popolnoma zaverгли, tretji pa so se s sv. katoliško cerkvijo razklali. Slovenski narod pa je pravi katoliški veri skoz in skoz zvest ostal. Slava našemu narodu tedaj, da zna ta nebeški biser prav ceniti! Slava mu, da se ni dal oslepariti in zapeljati krivim učenikom, katerih tudi med Slovenci ob svojem času ni manjkalo! Ali kaj pravim? — Še veliko bolj večna hvala Gospod Bogu, da po svoji neskončni milosti je ta nebeški zaklad sv. vere pri našem narodu že osemnajst sto let ohranil! Upam si terditi, da zavoljo tega ga je ohranil, ker Slovenci so od nekdanj sem radi in zvesto svete nauke poslušali, in pa vselej Božje namestnike v ljubezni in spoštovanji imeli. Ali žalibog! dandenes se je pri nas to zlo preverglo. — Bratje! Kader Bog hoče človeka ali narod naj bolj v živo kazniti, odvzame mu sv. vero, in odvzame mu jo vselej, če pri njem dobrega sadu več ne donša, in jo drugemu narodu podari, kjer v dobro zemljo pade, raste in sad donša. Poglejte na jutrove dežele! Tam, kjer je bila zibel prvega kersanstva, zdaj neverni Turk silovito gospodari in razsaja; tam, kjer so nekdanj živi svetilniki katoliške cerkve: sv. Krizostom, sv. Bazili, sv. Atanazi, sv. Avguštin in drugi sveti učeniki pisali in pridigovali,

najdeš dan denes semtertje le še kak redek spomin nekdanjega keršanstva. Tako se maščuje Bog nad nezvestimi kristjani!

Moji preserčni rojaki! zahvalimo se danes prav ponižno trojednemu Bogu, da med tem, ko je večina narodov še v temi nevere sedela, usmilil se je naših slovenskih predtedov, jim po sv. Mohoru prižgal nebeško luč edino zveličavne vere, ter po njem v Ogleju postavil sedež keršanskih škofov, naj bi naš mili narod za vselej učenikov od ondod dobival: Bodimo svojih predtedov vredni sinovi in vnuki, in poslušajmo po njih lepem izgledu zvesto sv. Jezusove nauke, deržimo se prave katoliške vere vselej terdno, ter po božjih zapovedih stanovitno živimo. Bojmo se iz cele duše Gospoda in njegove mašnike v časti imejmo, ker oni so od zibe do groba naši varhi in naj veči dobrotniki; ne posnemajmo posvetnjakov sedanjega časa, ki se duhovnikom vstavljajo, se jim smejiijo, njih slabosti raznašajo, jim stare pravice in dohodke kratijo, ter jim za veliko skerbi in tuda nič ljubezni in hvale ne vejo. Bodimo na veke goreči katoliški kristjani, da bo nebeški zaklad sv. vere tudi zanaprej pri našem slovenskem narodu ostal, da bodo tudi naših vnukov vnuci pri tem zakladu duhovno bogateli in polni edinosti s sveto katoliško in apostoljsko cerkvijo od tega zaklada dobivali večno življenje! —

Pa sv. Mohor ni samo z besedo učil, pravemu Bogu služiti, marveč iz ljubezni do Boga je za sv. vero tudi življenje dal: tako mučenec sv. katoliške cerkve postal, in naš besednik v nebesih. — To se je tako-le godilo:

Kervolok, rimski cesar Nero sproži v desetem letu svojega cesarstva, to je po našem računu 64. leto po Kr. rojs., grozovitno preganjanje kristjanov po vseh rimskih deželah. Strašna nevihta morjenja prihrusi kmalo tudi nad srečno Oglejsko cerkev. V Ogleju je gospodaril tisti čas Sebast, človek hudoben kakor Nero, njegov gospod. Tega poglavarja Sebasto so malikani zoper oglejske kristjane in zlasti podpihovali zoper sv. Mohora. Na to začne kristjane gerdo preganjati, vkaže sv. Mohora v ječo djati, potem pa pred svoj sodni stol prignati. Naš svetnik mu brez tajbe pové, da že nad dvajset let pravemu Bogu služi in hoče mu služiti. To očitno pričanje keršanstva sodnika toliko razkači, da vkaže apostoljskega moža kervavo raztepsti, z železnimi grebeni tezati in z gorečimi baklami po malem žgati; na to pa ga veli konju za rep privezati in po mestu vlačiti. Sv. Mohor mu naravnost pové, da z vsemi naj ljutimi mukami pri njem nič opravil ne bo, zakaj njegova živa in goreča ljubezen do Jezusa je veliko močnejša od kakošnega koli bodisi posvetnega terpljenja. —

Zdaj sodnik našega svetnika spet v ječo zapre. Glej, vsa ječa se čudovitno osvetli, vse rane svetniku na nagloma pocelijo. Sveti Mohor v ječi pridiga, ljudje na trume k njemu bité, krog njega se vse ljudi tere, ga poslušajo, sv. vero sprejemljejo in sv. Fortunatu

se kerstiti dajo. Ko malikovavski sodnik Sebast to vidi, jezi se, in ko zvê, da je sv. Mohor svojega diakona Fortunata za nastopnika vernim odločil; vkaže tudi njega v železje djati in k sv. Mohoru v ječo zapreti. Pa še le več ljudi se k svetnikoma v ječi zbere. Na to pošlje sodnik po noči trinoga v ječo in vkaže sv. Mohoru in Fortunatu glave odsekati. Dne 12. julija l. 67. po Kr. roj. sta Jezusova služabnika za sv. vero mučenstvo preterpela, krono nebeško dosegla, in tako naša ljubeznjiva priporočnika postala, zatorej pravim :

II. da sv. Mohor v nebesih veliko moli za ljudstvo in dežele slovenske.

Res je sicer, da v nebesih med božjimi svetniki ni razložka nobenega po narodih, jezikih in rodovih, marveč da le gorečnost ljubezni dela nek razložek kakor med deveterimi kori angeljev tako med svetniki; da nebeščani ljubijo sploh vse ljudi na zemlji, kakor je mili Jezus za vse Adamove otroke svojo rešujo kri prelil, in da neprenehoma vse zemljane božjemu usmiljenju priporočujejo; vendar ovreči se ne more, da, kakor človek svojega angelja varha ima, ima tudi vsak človek, vsaka dežela in vsak narod svojega odločenega svetnika, kojemu se v posebno varstvo priporočuje in na njegovo priporočenje pred božjim prestolom se nadepolno zanaša. Tako so tudi naši predstarši od nekdaj sem sv. Mohora goreče častili in s posebno vdanostjo se mu priporočali. Od tega nam govori veliko lepih cerkev, ktere njemu in sv. Fortunatu v čast sem ter tje po Sloveniji zidane stojé v visocih planinah in na veselih gričih. In modro so ravnali: zakaj kdor le nekoliko pozna zgodovino naše slovenske domovine in posebno kar se katoliško vero pri Slovencih tiče, lahko bo obstal, da je bilo Slovencem mogočnega priprošnika in patrona treba, da so terdno in zvesto stali v sv. katoliški cerkvi. Bile so zlo nevgodne dobe in jako viharini časi, protili so Slovencem sovražniki od vseh strani, hudo jih stiskali in grozovito jih žalili; krivi učeniiki so se vseh zvijač posluževali, da bi strupa krivo-verstva tudi Slovencem zavdali, — pač v resnici da so se Slovenci v toliko nevarnostih obderžali in terdno stali v katoliški veri, gre se zahvaliti le temu, da je slovenska dežela imela zvestega in zares mogočnega priporočnika v nebesih, drugač bi bila mila Slovenija padla in plen družih dežel postala, slovenski narod bi bil lahko v požirek drugim narodom in sv. vera bi se bila pred ko ne spačila ali zgubila. Mislin, da prav govorim, ker pravim, da sv. Mohor je v nebesih veliko molil za ljudstvo in za slovenske dežele, da se kaj takega ni zgodilo, in njegovemu skerbnemu varstvu in pa mogočnim priprošnjam se imamo zahvaliti, da je nebeški Oče naš narod in našo ljubo domovino taci in enaci zlegov otel.

Vi veste, kako je pismenska omika pri Slovencih od nekdaj sem slabo napredovala. Še pred štiridesetimi leti je na Slovenskem od sto ljudi v maternem jeziku komaj eden brati in pisati znal.

Slovenskih bukev ni bilo dobiti, in še kar se jih je dobilo, bil je jezik v njih s polovico ptujih besed popačen. Drugi omikani narodi so nas Slovence psovali in neotesane imenovali. To je bilo žalostno, kajti tirjatev naše dobe je, da ljudstvo brati in pisati zna. Bog je med Slovenci nektere može zbudil, da so za narod pisarili, da so ljudstvo budili za pisemsko omiko. In sedaj ta modrost gre pri nas na orjaške korake, tako da kmalo bo Slovincu v sramoto čerk ne poznati. Osnovala se je v Celovcu bratovšina sv. Mohora, ktera vsako leto obilno podučivnih bukev med Slovence razdaja. Povejte, ali ni tukaj perst božji za Slovence? Zakaj se je ta družba djala pod varstvo sv. Mohora? Zato ker modri može in prijatli našega naroda spoznajo, da sv. Mohor veliko v nebesih moli za ljudstvo slovensko, in mu bo sprosil vsega, kar potrebuje za dušno in telesno blagost.

Jaz bi zamogel še mnogo družih okoliščin omeniti, iz katerih bi spoznali kako skerben in ljubeznjiv in dobroten in megočen in miloserčen priporočnik in priprošnik je sv. Mohor nam Slovincem, pa predolgo bi vas zaderževal; zatoraj raji opustim, pa smem zapupati, da ste se iz vsega, kar sem do sedaj vam povedal, očitvidno prepričali, da resnično sv. Mohor je ljubitelj bratov in naroda slovenskega, da on veliko v nebesih moli za ljudstvo in dežele slovenske.

V Goriški stolni cerkvi se hrani kot znamenita svetinja ali ostanek, tista pastirska palica sv. Mohora, ktero je on v Rimu dobil iz rok aposteljna sv. Petra, ko je bil od njega v škofa posvečen in poslan kot prvi viši pastir v Oglej. Palica ta je lesena, in ker je zarad tolike starosti — 1800 let — že zlo strohnela, je z medeninno okoli in okoli tako okovana, da se le malo lesa viditi more. Odzgoraj je enmalo zakriviljena, kakor so pri nas navadne ovčarske palice, visoka je kakor odrasčen mož. Mislim, da ta palica je za nas Slovence kaj važna svetinja; prinesel jo je sv. Mohor v rokah, ko je prišel sv. vero našim prededom oznanovat, jo je v rokah držal, ko jih je po pašniku večnega življenja naganjal in vodil.

Pa tudi vemo, da ta palica ima še dan danes čudovitno moč. Vselej, kader kaka huda nesreča naši goriški deželi proti, in se ta palica v procesiji nese, kmalo pride iz nebes pomoč. Pred nekolikimi leti je huda suša po goriških livadah, nogradih in njivah pritiskala, potoki, studenci in vodnjaki so se posušili. Vročina je morila poljščino, tersje, sadne drevesa, živino in ljudi. Soditi je bilo, da bo vse poginilo. Ljudje so zaporedoma zdaj k eni zdaj k drugi cerkvi v procesijo hodili, v nebesa vpili in željnega dežja prosili, pa zdelo se je, da božje usmiljenje se ne da več omehčiti. V tej britki stiski neki dan zjutraj, ko je vse nebo prijazno in po človeškem prerajtu naj menj se dežja nadjati bilo, napravi se procesija iz velike goriške cerkve na bližnjo Kostanjevico, in se nese v po-

božnem sprevedu tudi palica sv. Mohora. Ljudstvo je milo zdihovalo, in sv. Mohora v priporočnika klicalo. In glej, Bog se je usmilil. Kakor je bil nekdanj prerok Elija na nribu Karmelu izraeljskemu ljudstvu dežja sprosil, da so vsi mokri z hriba domu prišli: ravno tako se je tukaj godilo. Komaj so duhovniki na Kostanjevici sveto mašo odpeli, in procesijo nazaj v mesto napotili, nebeški oblaki so se odperli in obilno dežja na zemljo vlivali. Kaj pravite k temu? Jaz mislim, da se ne motim, ako terdim, da sv. Mohor, katerega pastirska palica se je v procesiji nosila, je za ljudstvo v nebesih molil, in njegova priprošnja je oveljala in deželi božji blagoslov naklonila.

Slovenski bratje! Sedaj veste, kdo je vaš priserčni ljubitelj, kdo vaš zvesti priporočnik, kdo vaš naj večji dobrotnik in mogočni pomočnik, kdo nebeški zaveznik vaših slovenskih dežel: sedaj ste spoznali, h komu vam je pribežati, kader se vas skušnjave v veri polastijo, kader vam pozemeljske težave, britkost delajo, kader hude stiske deželo tarejo in vremenske nevihte polju proté. Sv. Mohora v pomoč kličite, njemu se goreče priporočujte, gotovo vam bo on božjo milost naklonil. Moram očitati, da le premalo mi tega velicega služabnika božjega spoštujemo. Naši prededde so mu večje časti skazovali in njemu v čast mnogo cerkev pozidali; den denes pa nekteri slovenski starši celo vgovarjajo, ako se hoče njih detetom pri sv. kerstu ime tega svetnika dati. Tako se ne časti sv. Mohor, tako se mu v varstvo slabo priporočate; marveč veseli bodite, da se vaš otrok na ime tistega svetnika kersti, kateri je nekdanj vaše predde na tisoče in tisoče v sv. kerstu za nebesa preroyal.

Na noge Slovenci, bodimo možki, svoj verli narod ljubimo in svetnike po vrednem častimo, posebno pa tiste, ki so poznani dobrotniki naroda našega. Dvignimo svoje oči proti nebesom in ker ondi zagledamo sv. Mohora, svojega priserčnega ljubitelja med trumo preblagih meščanov goreče ga danes počastimo in vselej v pomoč kličimo. In ker ž njim vred tudi sv. Fortunat za našo milo Slovenijo v nebesih moli, tudi njemu se priporočujmo in recimo:

Svet' Mohor in Fortunat

Za nas Boga prosita,

Slovincem svete veré sad

Obilno obrodita.

Pa še viši svoje poglede dvignimo, dvignimo jih do božjega prestola in trojedinemu Bogu se danes z veselo pesmijo zahvalimo za nebeški zaklad svete edinozveličavne katoliške vere, in iz dna serca zdihnimo:

O Bog! kateri si nam po sv. Mohoru prižgal luč prave vere, dodeli nam, prosimo, da nas ta veliki svetnik s svojo močjo brani in s svojo priprošnjo podpira. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

Nauki za slovensk misijon;

(pa se dajo porabiti tudi pri drugih priložnostih.) Spisal in gov. J. F. Kafol.

Poduk za otroke.

„Pustite otročičem k meni priti, in nikar jim ne branite; zakaj takih bo božje kraljestvo.“ Marka X. 14.

Vvod.

Otročiči! vi poznate milega Jezusa, našega ljubeznivega rešenika; on je edinorojeni Sin živega Boga, Bog in človek skupej; je z nebes na zemljo stopil, v Mariji prečisti devici vrodil, in tri in trideset let med ljudmi na svetu živel, da jih je učil, Boga prav poznati, njemu služiti in se večno zveličati. — On je bil nebeški učitelj vsem ljudem. — Posebno pa je mili Jezus otroke ljubil zavoljo njih nedolžnosti in priprostosti njih serca.

Ko je ljubeznivi Jezus nekdanj ob reki Jordanu učil, malo tednov pred svojo smertjo na britkem križu, naj bi naše duše večnega pogubljenja rešil, glejte, prinesejo mu nekatere dobre matere svojih dobrih otročičev, da bi se jih dotaknil in jih blagoslovil. Učenci matere kregajo in jim pravijo, da naj otročiče proč nesejo, ker je okoli Jezusa velika gnječa postala. Jezus pa, ko je to vidil, in slišal, kako učenci matere z otročiči odganjajo, je bil nevoljen nad učenci in jim je rekel: „Pustite otročičem k meni priti, in nikar jim ne branite; zakaj takih je božje kraljestvo.“ Učenci, ko to slišijo, so se unaknili in materam prostora storili; mili Jezus pa je otročiče objemal, roke na nje pokladal in jih blagoslovljal. — Glejte, tako preserčno je ljubil Jezus nedolžne otročiče in je tudi rekel, da njih je nebeška kraljevina.

Balite deca! Tako preserčno ljubezen ima usmiljeni Jezus do vas vseh, ako po njegovem sv. nauku živite in skerbno varujete prelepo oblačilo nedolžnosti, kterega so vam angelji pri sv. kerstu oblekli. Jezus vas vse ljubi, ako njegove svete izglede posnemate in, kakor on, rastete v modrosti in starosti, in v milosti pri Bogu in pri ljudeh. Blagor otrokom, katerim je Jezus ljubitelj, on jih po duhovsko vedno objemlje, iz visocih nebes na-nje roke poklada, in jih bogato blagoslovlja. Takim otrokom se bo na tem svetu dobro godilo in njih je nebeško kraljestvo!

Nadjam se, otroci moji! da ste vsi ljubeži božji, ker zaupam, da niste nikoli smertno grešili; pa bojim se, da bi vas ta svet —

vprihodnjič zapeljati vtegnil; zatorej, naj bi vselej pobožno in nedolžno živeli, hočem vam vaše dolžnosti naštet, ki v sledeče verste razpadejo:*)

- I. dolžnosti do Boga;
- II. dolžnosti do Marije prečiste device;
- III. dolžnosti do angelja varha in svojega svetnika;
- IV. dolžnosti do staršev;
- V. dolžnosti do bratov in sester;
- VI. dolžnosti do botrov, učiteljev in starih ljudi. Le pridno poslušajte!

Razlaga.

Otročiči! kdor hoče v nebesa priti, mora od mladih nog Bogu služiti, svoje dolžnosti natanko spolnovati, greha se varovati in vselej nedolžno živeti; kajti sv. Duh nam je sporočil, da „čemur se človek v mladih letih privadi, od tega tudi na starost ne odstopi.“ Ako se sedaj privadite, svoje dolžnosti zvesto dopolnovati, bodete do smerti zvesti kristjanje in vaše bo nebeško kraljestvo; če pa že sedaj svoje dolžnosti opuščate, opuščali jih boste, ko odrastete, opuščali jih boste na stare dni, in nikdar v nebesa ne pridete. To bi bila strašna nesreča — v nebesa ne priti! — Da bodete svoje dolžnosti spolnovati zamogli, treba jih je prav poznati. — Hočemo jih pregledati.

I. Dolžnosti do Boga.

Deca! Bog vas je po svoji podobi vstvaril, pamet in zastopnost vam podaril, blago serce dal in s prosto voljo vas venčal. On za vas po očetovo skerbi, vse dobro vam le od njega pride. Pri sv. kerstu vas je v svoje otroke posvetil, v sv. katoliško cerkev sprejel, dragi zaklad svete vere vam dal, in vas postavil dediče nebeškega veselja. — Vi imate neskončno dobremu Bogu hvaležni biti tako-le:

1) da se pridno sv. keršanskega nauka učite in po božjih zapovedih živite. — Glejte milega Jezusa; dvanajst let starega so bili starši v Jeruzalemu zgubili; iskali so ga tri dni in kje našli? — v tempelju so ga našli sedeti v sredi učencov, jih poslušati in popraševati. In ko ga je Marija, njegova mati vprašala: „Sin! kaj si nama tako storil?“ njej odgovori: „Nista li vedila, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“ Pa tudi vemo od njega, da še le ko dete je bil poln modrosti in božja milost bila je v njem. — Po Jezusovem izgledu se imajo vsi otroci

*) Semtertje po slovenskih deželah je lepa navada v adventu pri zornicah nekoliko keršanskega nauka imeti. Prav bi bilo, o tej priložnosti stanske dolžnosti razkladati. Zategadel razdelim predmet na vsak delavnik v tednu.

ravnati, zvesto h keršanskim naukom hoditi, učenike pazno poslušati in pridno se sv. verskih resnic učiti, ter Božje zapovedi skerbno deržati. „Kdor je iz Boga, besedo božjo poslušaj. Kdor pa božje besede poslušati noče, ni iz Boga.“ — Vi ste dolžni Bogu svojo hvaležnost pokazati tako-le:

2) da radi in goreče molite. — Molitev je ena naj večjih dolžnost kristjana. je podlaga vseh čednost, je ključ nebeški. Vi ste dolžni moliti, da Boga po vrednem častite, da ga zahvalite za vse prijete dobrote, da ga prosite za prihodnje potrebe, da ga prosite za odpuščanje grehov, da ga prosite za vse vam potrebne pomoči. — Mili Jezus vam je lep izgled zapustil; še le dvanajst let star je šel iz Nazareta 24 ur hoda v Jeruzalemski tempelj molit, in vemo od njega, da je več krat celo noč molil, in tudi svoje učence lepo molitev „Očenaš“ moliti učil. Pa tudi nas je moliti opominjal, ker je rekel: „treba je vselej moliti in ne jenjati“, ter je nas zagotovil, da, „kar bomo Očeta v njegovem imenu prosili, nam bo dal.“ — Zatorej otročiči! molite radi, molite goreče, molite neprenehoma, molite vsako jutro, ko se zbudite, molite čez dan, da Bog vam da nebeškega blagoslova, molite vsak večer, preden spat greste, molite pred jedjo in po jedi, molite prav s ponižnim srcem, ker „molitev ponižnega nebesa predere“, in „stanovitna molitev pravičnega (nedolžnih otrok) veliko premore.“ — Vi ste dolžni Bogu svojo hvaležnost kazati tako-le:

3) da skerbno k sv. maši hodite in se lepo v cerkvi obnašate. — Sv. maša je ponovljenje Jezusove daritve na hribu Kalvarije. Veste, da vsi ljudje bi bili pogubljeni, ako bi ne bil mili Jezus za nas na britkem križu umeril ter nas ne rešil. Ko bi bili takrat živeli, ko so judje Jezusa križali, alite vi bi bili hiteli na hrib Kalvarije, da bi se bili ondi usmiljenemu Jezusu zahvalili za njegovo neskončno ljubezen. Tako priložnost pa imate sedaj pri vsaki sv. maši; kajti ravno tisti Jezus se pri daritvi sv. maše nebeškemu Očetu za nas daruje in njegovo neskončno zasluženje se našim dušam prilastuje. Pod solncem ga ni svetejšega opravi la kakor je sv. mašo služiti, nikdar človek ne zamore Bogu večo ljubezen pokazati in nebeških gnad se bolje vdeležiti, kakor če k sv. maši priteče. Pri vsaki sv. maši nebeški angelji okoli oltarja ponižno kleče in Jezusa časté in otročiči, kader k maši pridete, se v njih društvo vverstite in z njimi vred Jezusa častite; in kakor se je na Kalvarskem hribu iz Jezusovih ran sv. rešnja Kri cedila, tako se pri sv. maši gnada božja na vašo dušo cedi. —

Sv. Peter Damijanski je bil v svojih otročjih letih denar našel. Praša povsod, kdo bi ga bil zgubil, in ker se nihče ne oglasi, hiti otroče k mašniku, ter ga prosi, naj bi za najdeni denar sv. mašo brali. — Otrok je bil vbožec in večkrat tudi lačen, pa vendar mislil si je, da najdenega denarja bolje obrniti ne more, kakor da sveto mašo plača. Pa tudi Bog mu je tako gnado podaril, da je vselej nedolžno živel. Zatorej otročiči skerbno hodite tudi vi k

sv. maši, pa lepo se v cerkvi obnašajte, zakaj le tiste otroke Bog blagoslovi, kateri sveto cerkev spoštujejo in se pobožno ter pošteno v njej obnašajo. — Zadnjič vi morate Bogu svojo hvaložnost kazati tako-le :

4) da pogostoma sv. zakramente prijemljete. — Spoved in sv. obhajilo sta zavetje pred pogubljenjem; kdor se nju pogostoma poslužuje, ložeje se smernih grehov obvaruje in gre ravno pot v nebesa. — Veste, kako je v sv. evangelji dobri oče svojega zgubljenega sina, kader se je bil ves skesan k njemu vernil, z veseljem objemal, novo obleko mu dal, perstan ljubezni mu podaril, z novo obuvalo ga oskerbel in še gostijo mu napravil. Z enakim veseljem nas nebeški Oče objema vselej, ko k spovedi gremo, in se skesano svojih pregreškov čisto obtožimo: ko pa po spovedi k sv. obhajilu pristopimo, nas sam Jezus pogosti, se nam zavžiti da, mi se ž njim sklenemo, naše hudo poželjenje se pomanjša in ukroti, posvetna zapeljivost nima do nas tolikanj moči, nečisti duh daleč od nas beži in mi prejmemo zastavo večnega življenja. Jezus sam nas kliče k pogostemu prejemanju svetih zakramentov, ker pravi: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste be-težni, jaz vas bom poživil“; ter nas zagotovi, da njegovo veselje je biti s človeškimi otroci, in zaterduje, da iz serca želi velikonočno jagnje z nami jesti. — Zatorej otročiči! le pogostoma prejemljite sv. zakramente, da bodete Bogu dopadli. Pridni otroci hodijo k spovedi in sv. obhajilu vsak mesec. —

Glejte otroci! te so vaše dolžnosti do Boga. — Bog vam je neskončno dober Oče, bodite mu tudi vi pridni otroci. Spolnujte te dolžnosti, da bodete vselej imeli blagoslov svojega nebeškega Očeta! —

II. Dolžnosti do Marije prečiste Device.

Otroci! Zraven Boga Očeta, ki ga v nebesih imate, imate v nebesih pa tudi predobro mater; ta je Marija prečista Devica, ona kraljica nebes in zemlje, mati prepolna milosti. — V vašo dolžnost sega :

1) Marijo ljubiti. — Ona nam je rešenika, milega Jezusa, rodila; „vsi narodi jo srečno imenujejo, ker velike reči jej je Bog storil.“ Njo časté vsi angelji in svetniki nebeški in na zemlji se vse pobožne duše v njeno ljubezen izročujejo. — Sv. Terezija je v otročjih letih telesno mater zgubila. Vsa žalostna poklekne pred podobo Marije Device ter njo prosi, naj bi odsihmal Ona njej mati biti blagovolila. In res je vse življenje veliko gnad po Mariji iz nebes dobivala. — Otročiči! tako storite tudi vi, izvolite si Marijo za svoje mater in ljubite jo preserčno. — Vsak zmed vas naj se vpiše v kako bratovščino preblazene Device Marije. —

2) Mariji se priporočevati. „Kdor se Mariji priporočuje, ne bo pogubljen“, pravi sv. Bernard. In resnično; zakaj Marija ga svojemu Sinu, milemu Jezusu izročuje, in človek milost

doseže. — Zatorej otroci! zvesto Marijo v pomoč kličite in nikdar ne opuščajte angeljskega počesčenja moliti. Zraven tega pa še vsak dan kako molitvico v čast Marije preblažene device opravljajte. — Vam je znana lepa molitev, ki se zjutraj in zvečer po angeljovem česčenju moli tako-le: „O Gospa moja: O Mati moja! Tebi se vsega darujem, in da se tebi vdanega skažem, Ti danes posvetim svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, svoje serce, sebe popolnoma vsega. Ker sem tedaj Tvoj, o dobra mati! varuj me, brani me, kakor svojo lastnino in posestvo.“ S to molitvijo se prav goreče božji materi priporočite, da Ona vas v nevarnostih ali v skušnjavah zoper čistost zavaruje; dobite še vselej, ko jo dvakrat na dan, zjutraj in zvečer, zmolite, odpustek za sto dni; če je pa vse dni skozi mesec opravljate, in še sv. zakramente v tem namenu prejmete ter za svetega očeta rimskega papeža molite, zadobite popolnoma odpustek. (Pij IX. 5. vel. serpana 1851.)

3) Marijo v njenih čednostih posnemovati. — Ona pravi: „Otroci! poslušajte me, blagor jim, kateri ohranijo moje pota. Poslušajte nauk in bodite modri.“ — Ona vas uči biti pnižnim, kajti imenovala se je sama „deklo Gospodovo“; ona vas uči ljubezen imeti do Boga in do svojega bližnjega; vse svete čednosti se na Mariji kakor v ogledalu vidijo. Oh kako goreče je ona Jezusa ljubila! kako pobožno je molila! kako pokorna je bila vsem zapovedim. Posnemajte jo, otročiči, da vam bo preserčna besednica in varhinja. —

4) V Marijo otroško zaupanje imeti. — Marija je hči Boga Očeta, je mati Boga Sina, je nevesta Boga sv. Duha, je tempelj cele presvete Trojice, ona po tem takem pri trojedinem Bogu vse zamore; kdor v njo svoje zaupanje stavi, ne zapusti ga, vse mu sprosi, čegar potrebuje in ga reši vseh dušnih in telesnih nevarnost. — Sv. Janez od Križa je bil pet let star v vodnjak poln vode padel, pa mati božja ga je za roko držala, da se ni vtopil, in to zategadel ker je v njo otroško zaupanje imel. — Tako zaupanje imejte tudi vi v preblaženo Devico. —

Glejte otroci! te so vaše dolžnosti do Marije prečiste device. Ona vam je v nebesih neizrečemo dobra mati, hodite njej tudi vi na zemlji pridni otroci. Le zvesto spolnujte te dolžnosti, da bo za vas v nebesih prosila. —

III. Dolžnosti do angelja varha in svojega svetnika.

Deca! Nebeški Bog je naš Oče in Marija, ki v nebesih kraljuje, je naša mati, pa imate v nebesih še dva ljubeznjiva besednika in močna prijatelja — angelja varha in svojega svetnika ali svojega svetnico. —

Vsakemu človeku, kedar bo na svetu rojen, Bog pošlje enega svojih čistih duhov, naj bi mu od rojstva do smerti varh bil. „Svojim angeljem je zapovedal, da te na vseh tvojih potih varujejo.“

Kaka čast za človeka, da ima nebeškega duha za varha! — Otroci! vi niste nikjer sami; če tudi nobenega človeka pri vas ni, pa angelj varh vam na strani stoji, povsod za vami hodi, kader spite nad vami čuje. — Vaše dolžnosti do njega so te:

1) angelja varha spoštovati in se mu priporočevati. — Angelj varh je nebešk čist duh, je služabnik božji, „on v nebesih vedno gleda obličje božje“; zato je vsega spoštovanja vreden. — Kdor greh dela, angelja varha zaničuje. Varujte se greha, ker angelj vam ne bo prizanesel, marveč na sodbi vas tožil. — Angelj varh je velik prijatelj božji, on nosi vaše molitve pred nebeški tron, ondi vašim prošnjam še svoje priprošnje pristavlja, in tako Boga omehči, da se vas usmili; zato priporočite se mu. — Vsak večer in vsako jutro imate v čast angelja varha kako molitvico opravljati. — Ali znate uno molitvico v čast angelja varha, ktera je z mnogimi odpustki obdarovana? Tako-le se glasi: „Angelj božji! ti si moj varh, Oče nebeški me je tebi izročil: blagovoli me razsvitati, varovati, voditi in vižati. Amen.“ Kdor to molitvico opravlja, za vsakrat ko jo zmoli, dobi odpustek za sto dni. Če jo pa vse dni skoz mesec dvakrat na dan zjutraj in zvečer opravljaš in pa v ta namen še sv. zakramente prejmeš, ter moliš za rimskega papeža, imaš popolnoma odpustek. —

2) Angeljevo navdihovanje vbogati. Angelj varh za nas močno skerbi, pa nas ne opominuje z besedo, marveč le v serce nam govori, nas k dobremu naganja, nam dobre misli navdiha, ter nas svari pred slabo tovaršijo, pred grehom, pred peklenkim zapeljevanjem. „Tako on opravlja službo zavoljo tistih, ki bodo delež zveličanja prejeli.“ Vaša dolžnost, otroci! je, ga poslušati, ko vam na vest govori in ga vbogati. — Sv. Frančiška Rimljanska je večkrat svojega angelja varha vidila. Ko je še otroče bila, posmehovala se je nekdanj nespodobnim besedam, pa glej, angelj varh jo suni; vendar se ni ovedela, in ko gerdo govorjenje le poslušala, jej angelj varh žlepnico vtisne. Frančiška se ové, gre v svojo sobico in ondi joče. Sedaj se jej angelj varh prikaže, ter jo dobro posvari. Otroci! spoštujte angelja varha zavoljo njegove pričujočnosti, priporočujte se mu, ker je vaš besednik v nebesih, vbogajte ga, ker vas ljubi, in radi se njegovemu varstvu prepustite.

Kakor nam gospod Bog pri rojstvu angelja v varha odkaže, tako tudi sv. katoliška cerkev pri našem kerstu ime nebeškega svetnika ali svetnice nam da, ter nas zmirom do smerti po tem imenu kliče. — Vsak zmed vas nosi ime nekega svetnika ali svetnice. — Vaše dolžnosti do njega so te-le:

1) svojega svetnika serčno ljubiti in častiti. — Vaš svetnik je v nebesih, ima častno krono na glavi, gleda božje obličje, je prijatelj božji. On prosi za vse tiste, ki njegovo ime na zemlji nosijo, ga ljubijo in časté. In njegova priprošnja veliko pomaga. „Molitev svetnikov se kot dim kadila kviško vali

na zlati oltar, kateri je pred sedežem božjim.“ — Ni prav imena svetnikov pačiti, ali pa drugim njih kerstno ime oponašati; tako se svetniki žalijo. — Otroci! opravljajte vsako jutro, vsak večer kako molitvico v čast svojemu svetniku in v njegovo godovno prejmite sv. zakramente. —

2) Svojega svetnika posnemovati. — Vaši svetniki so nekdanj na tem svetu zvesto Bogu služili. Vsak se je s kako posebno čednostjo obnašal, da si je čast svetnika pridobil. Berite njih življenje, pozvedite njih čednosti in po njih izgledih živite; tako bodete vredni njih imena nositi.

Glejte, te so vaše dolžnosti do angelja varha in svojega svetnika. Oni so vam besedniki in pomočniki, varhi in izgledniki; bodite jim pridni varvanci in posnemovavci, da bodete k njim v nebesa prišli!

IV. Dolžnosti do staršev.

Deca! Razložil sem vam dolžnosti, ktere do nebeškega Očeta, do nebeške matere Marije in do nebeških angeljev ter svetnikov imate. Sedaj stopimo v svojih mislih iz nebes na zemljo. Kteri so na tem svetu vaši naj večji dobrotniki? Gotovo tisti, po katerih je Bog vam življenje dal. In ti so vaši starši — vaš oče in vaša mati. Bog je zavkazal v četrti zapovedi: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.“ Da to božjo zapoved natanko dopolnite, imate:

1) Svoje starše spoštovati in ljubiti. — Vaš oče in vaša mati vam neizmerno veliko dobrega storita, po njima vas je Bog stvaril, ona vam živeža, obleke in stanovanje priskerbita ter se veliko za vaše podučenje trudita in noč in dan mislita, kako bi vam sreče naklonila. Gerda nehvaležnost in huda pregreha bi bila, ko bi nju ne spoštovali, nju ne ljubili. Zatorej sv. Duh vsakega otroka opominja: „Spoštuj svojega očeta in svojo mater z djanjem, z besedo in z vso poterpežljivostjo, da njun žegen čez te pride, in do zadnjega pri tebi ostane.“ „Naj ljubše na svetu imajo biti otrokom starši“, je rekel sv. Avgustin. Kader otrok začne staršem besedovati ali jih zaničevati, kaže, da noče posnemovati Jezusa, kateri je svojega rednika sv. Jožefa lepo spoštoval in svojo mater Marijo preserčno ljubil. — Kam je svojega očeta Noeta zasmehoval, prekletstvo je prišlo nad njega in še današnje dni nad njegovim zarodom — črnimi zamorci tiči. — „Oko tega, kateri očeta zasramuje, in porod svoje matere zaničuje, naj krokarji od potokov izkljujejo, in mlade postojne snedó.“ In sam Jezus pravi: „Kdor očeta ali mater kolne, mora smerti umreti.“

2) Svoje starše pokorno vbogati. — Kar vam starši vkažejo, Bog vam vkaže; kajti po starših Bog vam govori; zato pravi sv. Avgustin: „Kdor staršev ne uboga, Boga ne vboga“, in sv. Pavel veli: „Otroci! bodite pokorni svojim staršem v Gospodu; zakaj to je prav, bodite jim pokorni v vseh rečeh; zakaj to je do-

padljivo v Gospodu.“ — Jožef je svojega očeta Jakoba vbogal in šel na pašnik brate iskat. Oni so ga prodali v Egipt, pa ondi je za plačilo, ker je očeta ubogal, prvi za kraljem postal. Ubogljivi otroci so vselej srečni; kdor pa ubogati noče, temu božja šiba žuga in strahovala ga bo. Poznam sina, kateri ni staršev ubogal, in kako se mu je godilo? Vedno je bil nesrečen, po ječah so ga gonili, v vojaštvo so ga vzeli, po šibah je šel, in bil je na stare dni velik terpin. —

3) Svojim staršem pomagati. — Vi ste nekoliko že odrastli, sicer si ne morete še vsi vsakdanjega kruha sami služiti, pa svojim staršem kaj malega pomagati že zamorete, n. pr. ogenj zanetiti, vode prinesiti, živino pasti i. t. d. — Vemo od mladega Jezusa, da Marija je nekdanj po škaf segnala, da bi po vode šla. Jezušček priskoči, materi škaf z roke vzame rekši: „Jes bom vode prinesel“ in hiti k vodnjaku. Na potu ga sv. Jožef sreča, ter mu reče: „ne spodobi se, da bi Sin božji vodo nosil“, ter ga prosi škaf mu dati, da bi on vode donesel; Jezus pa mu odgovori: „Jes bom vode priskerbel, da keršanskim otrokom izgled dam, kako so dolžni staršem pomagati ter jim streči.“ Otroci! izgledujte se nad Jezusom, in kar morete, svojim staršem pomagajte, posebno pa jim bolehnim strežite, starim stricem in tetam v pomoč radi priskočite in starega očeta nikdar ne zapustite. —

4) Za svoje starše moliti. — Za dobrote, ki jih vam starši storé, nikdar jim plačati ne morete; molite k Bogu, da bi jim pa on plačal. Gospod Bog rad uslišuje molitve nedolžnih otrok. Sv. Gregoriju Tourskemu je še detetu oče zbolel. Sin prosi Boga pomoči za ljubelega očeta in Bog mu je čudovito naznanil, oče ozdravi. Molite otroci, da bi vam Bog vaše starše dolgo ohranil, ker velika nesreča je za otroke, kateri zgodaj staršev zgubé. —

Glejte, te so vaše dolžnosti do staršev. Le zvesto jih spolnujte, da bodele blagoslova deležni, katerega vam obljublja četrta zapoved Božja. —

V. Dolžnosti do bratov in sester.

Deca! Kdo stoji za vašim očetom in se ga okoli stegenj oklepa? Ali ni ta vaš brat? — Kdo se vaši materi v predpert zaviva? Ali ni vaša sestra? — Otroci! za očetom in za materjo imate na svetu do svojih bratov in sester naj više dolžnosti. — Preglejmo jih:

1) Bratje in sestre si imajo eden drugemu dobri biti, in med seboj se ljubiti. — Bog vas je po enem očetu in po eni materi vstvaril, vas je v eni družini dal rojenim biti, vas je vkupej v eno družino postavil, vam je odkazal pri eni in tisti mizi iz ene sklede jesti; njegova volja je, da ste si med seboj eden drugemu preserčno dobri; zato se je v sv. pismu izgovoril rekoč: „Glejte, kako dobro in kako veselo je, kader bratje zastopno skupej prebivajo.“ — Grešno je, kader se bratje in sestre med

seboj pikajo, zavidajo. Kam ta pregreha pelje, sprevidimo iz strašne povesti od hudobnega Kajna in nedolžnega Abelna, se prepričamo iz življenja Jakobovih razujzdanih sinov, ki so mislili mlajšega brata, pobožnega Jožefa, umoriti, in so ga v Egipt prodali. — Kjer se bratje in sestre ne ljubijo, ondí angelji varhi žalujejo, otroci nimajo sreče, sv. Duh v tisti družini ne stanuje, ta hiša nima nebeškega blagoslova. Jok, kletev, veden nemir in prepír se iz take kočé glasi. —

2) Bratje in sestre se imajo eden družega učiti in k bogaboječemu življenju nagibati. — Stareji bratje in stareje sestre so dolžni mlajše brate in sestre podučevati v keršanskem nauku, jih naučiti potrebnih molitvic, jim kazati, da se brati navadijo, ter jim pomagati, da se poprej izurijo za prijetanje sv. zakramentov, da se lepega pobožnega življenja poprimejo. In ako bi se zgodilo, da bi brat ali sestra nad brati ali sestrami kaj napčnega zapazil, ne sme jim nikoli zamolčati; marveč pokregati, posvariti jih mora, in če bi to ne izdalo, dolžen je staršem povedati. Glejte Egiptovskega Jožefa: njegovi bratje so nekaj prav hudega storili, Jožefa je serce bolelo, gre in pove svojemu očetu, naj bi oče brate posvaril in popboljšal. To je bilo Bogu dopadljivo in Jožefa je blagoslovil.

3) Bratje in sestre imajo eden drugemu radi postreči. — Vemo, da sam Jezus je svojim učencem stregel in pri zadnji večerji noge umival, ter je besede dostavil rekoč: „Zgled sem vam dal, da ravno tako eden drugemu storite“, da eden drugemu postrežete. Ako je Jezus, edinorojeni Sin živega Boga, svojim učencem noge umival, koliko bolj imamo bratje in sestre eden družega umivati, in si storiti, kar je treba. Kader stareja sestra mladega brata umiva, njegov angelj na strani stoji in radosti se smeblja. Kader stareji brat majhno sestrico v zibelki ziblje, njen angeljček varh pri zibelki kleči in za njega moli. — Kader stareji brat ali sestra mlajšega brata ali sestrico v cerkev k sv. maši ali pa h keršanskemu nauku sprejme, njuna angelja od zadej gresta in se veselo objemata. — Pa tudi so dolžni mlajši bratje in sestre starejim pokorni biti, jih lepo ubogati, ter jih spoštovati. Grešno bi bilo jim vgovarjati, jim jecljati, se jim kujati, ali pa še s priimki jih zmerjati. To bi Boga žalilo. —

4) Bratje in sestre so dolžni eden za družega moliti. — „Molite eden za družega, da bode te ohranjeni“, je rekel sv. Jakob. Sv. Tomaž Akvinčan je kot deček za svoje brate in sestre goreče molil ter sestram gnado sprosíl, da so svet zapustile, v samostan šle in se zveličale. Otročiči! molite za svoje brate in sestre, saj veste, da gospod Bog blagoslovi naj bolje molitev, ki pride iz nedolžnega serca. Molite posebno za tiste svoje brate, ki po svetu hodijo in so morebiti pri vojaščini; molite za tiste svoje sestre, ktere po družih krajih službo imajo: molite za

vse brate in sestre, naj bi jih nebeški Bog v svoji gnadi obderžal in po pravi poti vodil. —

Glejte, otroci! te so vaše dolžnosti do bratov in sester. Le zvesto jih spolnujte, da boste srečni! —

VI. Dolžnosti do botrov, učenikov in starih ljudi.

Deca! Za Bogom v nebesih in za starši na tem svetu ali mi veste povedati, kdo so v življenju vam naj večji dobrotniki? — vaši botri in učitelji. — Do njih imate sledeče dolžnosti:

1) Botrom in učenikom hvaležni biti. — Botri vas so k sv. kerstu nesli, so namesto vas ondi govorili, kerstne obljube v vašem imenu storili, vas so nad kerstnim kamnom deržali, da ste bili vrojenega greha omiti, v naročje edinozveličavne sv. katoliške cerkve sprejeti, da ste postali otroci Božji, bratje in sestre Jezusa Kristusa, in pa tempelj sv. Duha; vaši botri so angeljem pomagali, vam srajčico nedolžnosti obleči, oni so vaš duhovni oče, in duhovna mati. Ali niso vredni, da ste jim za to hvaležni? — Jerica je bila pridna kmetovska deklica. Ko so jej duhovni pastir dovolili, da sme pervikrat k sv. obhajilu iti, ter njo podučili, da mora na den sv. obhajila kerstne obljube ponoviti, šla je svoje botre obiskat, ter jih je skerbno prašala, kaj so namesti nje pri sv. kerstu govorili in obljubili. Botri jej povedo in pa jej še dajo belo rutico, kojo so jej bili takrat v znamenje nedolžnosti na glavo položili. Jerica vzame rutico, od veselja se solzi, botrom roke poljubi, ter serčno se jim zahvali in vselej jim hvaležna ostane. — Enake hvaležnosti, kakor botri so tudi učeniki vredni; kajti oni se trudijo za vaše podučenje, vam glavo vedrijo, serce k dobremu nagibljejo in pa pot kažejo do časne in večne sreče. Učeniki vas učé, življenje dobro in modro obračati, in to več velja ko cente srebra in zlata. — Deček Samuel je bil svojemu učeniku, velikemu duhovniku Helitu, zelo hvaležen, in s težkim srcem mu je povedal, kar mu je bil gospod Bog hudega čez njegovo hišo razodel. —

2) Botre in učeničke lepo poslušati in njih nauke v sercu hraniti. — Botri so pri sv. kerstu dolžnost sprejeli, ako bi otrokom starši odmerli, namestovati jih; učeniki so pa od cerkve postavljeni, otroke v tem podučevati, kar starši ne zamorejo. Iz tega izvira otrokom dolžnost, poslušati njih nauke. — Janezku so bili zgodaj starši pomerli. Ker je deček neporedno razsajati jel, pride nekega dne njegov boter v hišo, pokliče Janezka, ter mu da svečico v roko mu rekši: Ali poznaš to svečico? Janezek odgovori, da je še nikoli ni vidil. Na to mu boter pravi: Ta svečica ti je pri sv. kerstu svetila. Prihranil sem ti jo dosedaj. Pri tej svečici sem bil jaz namesti tebe Bogu obljubil, da boš pošteno, pravično, nedolžno živel. Vzemi jo, in spolnaj kerstne obljube. Janezek jo vzame, jo nad svojo posteljo na zid obesi, da bi jo vsak dan pred očmi imel, in deček se je poboljšal. —

3) Za botre in učenike moliti. — Otroci ne morejo botrom in učenikom prijetih dobrot poplačati; torej imajo Boga prositi, da bi jih jim on poplačal. — Molite tudi za ranjce botre in učenike; molite za vse dobrotnike — žive in mrtve!

4) Otroci so dolžni vse stare ljudi spoštovati. — „Spoštuj starca“ pravi gospod Bog. — Stari ljudje so časti vredni; zatorej otroci močno greše, ako jih zaničujejo, se jim spakujejo, gerde priimke jim dajejo.“ „Ne zaničuj človeka v njegovi starosti.“ — V sv. pismu imamo strašen izgled, kako Bog otroke kaznuje, kateri starčke zaničujejo: Prerok Elizej je imel malo las na glavi, bil je plešiv. Fantiči iz mesta Betel so ga zatorej zmerjali „plešivca“; dva divja medveda prideta iz hoste, planeta nad neporedne fante ter jih raztergata dva in štirideset. — Otroci! varujte se stare žene, stare može, stare berače zasmehovati!

Glejte, te so pa vaše dolžnosti do botrov, učениkov in vseh starih ljudi.

Sklep.

Ljubi moji otročiči! vi ste mi vsi dragi pri srcu. Vas želim srečne viditi; zatorej sem vam razložil vaše dolžnosti do Boga, do Marije Device, do vaših angeljev varhov in svetnikov; razložil sem vam dolžnosti do vaših staršev, do vaših bratov in sester, do vaših botrov, učениkov in vseh starih ljudi. Sedaj lepo sprašujte svojo vest, kako ste te dolžnosti spolnovali. Ako ste se kje pregrešili, jutre se bodeite spovedali in zanaprej bolj zvesto po teh dolžnostih živeli, da bodeite srečni. Deca! „Jezus male k sebi kliče, — žegnati hoče otročiče, — vas objemat on želi.“ — Dokler ste v grehu, nima vas rad; zatoraj očistite se greha v zakramentu sv. pokore, in Jezus vas bo blagoslovil. Lepo se pripravite za sv. spoved. Jutre ko od doma greste, poljubite roko očetu in materi ter za odpuščanje jih prosite, kar ste jih razžalili. Tako zaupam, vam bo tudi nebeški Oče odpustil in vaše bo nebeško kraljestvo. Amen.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Jerman Juri je dobil faro Borovlje. Za provizorje gredó čč. gg. Štembal Mart. v Čače in bode oskerboval tudi St. Pavel, Gugenberger Franc v Breže, Fritzer Jože, v Kornat, Šavbah Jan. v št. Štefan ob Zili, Zolner Jož. na visoko Brezje, in Šercer Ant. v Slov. Bleiberg. — Umerli so čč. gg. Wilenpart Rajm.; — Frösch Jož.; — Plahuta Mih. in Ožgan Franc. R. I. P.!